

**Inbrekers nemen
laptops en
sieraden mee uit
studentenkamers**

Pag. 4

**Over twintig
jaar in de
schappen:
de insecten-
burger**

Pag. 7

**'You're unlikely
to pick up
an infection
from handling
money'**

Page 20

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

1E JAARGANG/ 18 JANUARI 2007

RESOURCE

#17

Pag. 8

**BOERENIMAGO
BINDMIDDEL BIJ
DE VEETELERS**

COLOFON

Resource, Weekblad voor Wageningen Universiteit en Researchcentrum, is een onafhankelijk weekblad voor personeel en studenten van Wageningen UR en wordt uitgegeven door Cereales Uitgeverij; ISSN 1389-7756.

Redactieadres/ Binnenhaven 1, 6709 PD Wageningen, Postbus 357, 6700 AJ Wageningen, tel. 0317 466666, fax 0317 466667, e-mail resource@cereales.nl; secretariaat Linda Glasmacher en Sandra van den Brink-Vermeulen. Geopend van 8.30 tot 12.30 uur.

Redactie/ Korné Versluis (hoofdredacteur, algemeen nieuws), telefoon 0317 466680, e-mail korne.versluis@cereales.nl;

Lieke de Kwant (eindredactie), telefoon 0317 466685, e-mail liele.de.kwant@cereales.nl;

Yvonne de Hilster (eindredactie, studenten), telefoon 0317 466687, e-mail yvonne.de.hilster@cereales.nl;

Gert van Maanen (landbouw, plant, dier), telefoon 0317 466684, e-mail gert.van.maanen@cereales.nl;

Sara van Otterloo (eindredactie international pages), telefoon 0317 466691, e-mail sara.van.otterloo@cereales.nl;

Win Bras (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail wim.bras@cereales.nl;

Teun Hofmeijer (algemeen nieuws), telefoon 0317 466690, e-mail teun.hofmeijer@cereales.nl;

Laurien Holtjer (studenten), telefoon 0317 466689, e-mail laurien.holtjer@cereales.nl;

Willem Koert (voeding, biotechnologie), telefoon 0317 466681, e-mail willem.koert@cereales.nl;

Koen Moons (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail koen.moons@cereales.nl;

Albert Sikkema (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail albert.sikkema@cereales.nl;

Joris Tielens (economie, buitenland), telefoon 0317 466688, e-mail joris.tielens@cereales.nl;

Martin Woestenburg (groene ruimte), telefoon 0317 466682, e-mail martin.woestenburg@cereales.nl.

Landelijk nieuws: Hoger Onderwijs Persbureau (HOP).

Foto's/ Guy Ackermans, Bart de Gouw, Martijn Weterings, BvB, Rita van Biesbergen, Ruben Smit, Hoge Noorden, Jurjen Bersee

Illustraties/ Henk van Ruitenbeek, Guido de Groot

Vormgeving/ Hans Weggen, telefoon 0317 466686, e-mail hans.weggen@cereales.nl. Basisvormgeving/ Office for Design, Loek Kemming

Druk/ Dijkman Offset BV

Directeur Cereales/ Henk Prevaes

Abonnementen/ Studenten van Wageningen Universiteit en personeel van Wageningen UR krijgen Resource gratis; anderen kunnen zich abonneren voor E52,50, buitenland E122,50 per jaar. Inlichtingen: telefoon 0317 466666.

Advertenties intern/ Onderdelen van Wageningen UR kunnen tegen speciaal tarief adverteren in Resource. Informatie bij het secretariaat. Kleintjes is de rubriek voor niet-commerciële advertenties. Kosten E5 (studenten en medewerkers E3,50) per 30 woorden.

Advertenties extern/ Van Vliet, bureau voor media-advies, Passage 13, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023 5714745.

Serviceberichten/ Beknopte, zakelijke mededelingen van eenheden van Wageningen UR aan studenten en personeel kunnen gratis in Resource worden geplaatst. Inlichtingen: 0317 466666.

RESOURCE

#17

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

1E JAARGANG/ 18 JANUARI 2007

KOERT

SPINAZIEPRIJS

'Dat was toch zulk mooi onderzoek', zwijmelt Peter Nijkamp. 'Dat van Ben Scheres.' De voorzitter van de NWO-commissie voor de Spinozaprijs leunt achterover. 'De groei van de wortel van de zandraket. Magnifiek. Een Spinozaprijs waard.' Maarten Koornneef knippert met zijn ogen. Hij wil wat zeggen, maar hij doet het niet.

'Zulke mooie dingen doen jullie niet in Wageningen', schampert Nijkamp. 'Of maak ik je nou boos?'

'Boos, boos...', zegt Koornneef.

'Maarten, vriend', zegt Nijkamp. 'De belangrijkste bijdrage die Wageningen sinds 1980 aan de biowetenschappen heeft geleverd had iets te maken met de kleur van schijfjes tomaten voor op de hamburger. Hetgeen de Wageningers niet belet te klagen dat ze nooit een Spinozaprijs krijgen.' 'Het is waar, natuurlijk', werpt Koornneef tegen. 'Die krijgen ze nooit.'

'Een universiteit die vier jaar onderzoek doet naar de kleur van tomatenschijfjes mag in haar handjes knippen dat wij haar niet voor straf degraderen tot een hbo', vindt Nijkamp.

Koornneef schuift ongemakkelijk op zijn stoel heen en weer.

'Maar denk je dat ze blij zijn, die Wageningers?', vraagt Nijkamp.

Koornneef schudt zijn hoofd. 'Nee', zegt hij. 'Ik denk het niet.'

'Ze worden gediscrimineerd, zeggen ze', zegt Nijkamp. 'Waarom krijgen die astronomen wel een prijs voor onderzoek naar ontplofende sterren, maar krijgen wij nooit een prijs voor onderzoek naar ontplofende kippen?'

Koornneef zwijgt.

'Daar krijg je hooguit een Spinozaprijs voor, zeg ik dan. De jongens zitten twee kamers verderop. Geef ze eens een belletje.'

Koornneef blijft zwijgen.

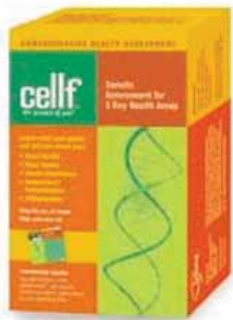
'Zo reageerden zij ook', zegt Nijkamp.

'Dus leg ik maar uit dat als een ster explodeert er een zwart gat ontstaat, waarin tijd en ruimte ophoudt te bestaan. Maar als een kip ontploft, dan krijg je alleen maar rommel.'

'Ascites', zegt Koornneef.

'Gezondheid', zegt Nijkamp.

Willem Koert

Pag. 7

'DNA-dieet is volksverlakkerij'

Pag. 10

'Ik erger me aan de goednieuwsshow rond alcohol'

Pag. 13

Van Hall Larenstein Leeuwarden: 'Prima collega's, mooi gebouw maar de verkeerde plek'

Pag. 22

Schaatser Mark Ooijevaar is Wageningse sporter van het jaar

BOVEN HET MAAI-VELD

'Ze claimen dat het helpt om minder te eten. Dan beweer je nogal wat'

VERZADIGENDE VETBOLLETJES

Kees de Graaf blijft erbij: de werking van Fabuleus, waarvan DSM en Campina claimen dat het hongergevoel onderdrukt, is niet bewezen. Campina stopt Fabuleus in het zuivel drankje Optime! Control dat sinds deze maand in de supermarkten staat. Het goedje zou moeten werken omdat het gecoate vetbolletjes bevat die heelhuids door de maag komen. In de dunne darm zorgen die bolletjes volgens de producent voor een verzadigd gevoel. De Graaf stelde echter al in november, evenals het Voedingscentrum, dat daar geen bewijs voor is.

In VMT, een vakblad voor voedingstechnologen, reageert De Graaf deze week samen met Henk van den Berg van het Voedingscentrum op uitspraken van Campina en DSM. Die stelden dat de wetenschappers niet op de hoogte waren van al het onderzoek dat hun claim onderbouwt. De Graaf heeft alle studies van DSM en Campina gelezen, en laat in een ingezonden brief weten nog steeds niet overtuigd te zijn. 'Ook na kennis genomen te hebben van genoemde, niet gepubliceerde data, blijven wij vragen houden over het mechanisme en de effectiviteit van dit ingrediënt. Wij handhaven dan ook ons commentaar.'

De Graaf vond de kritiek van DSM en Campina 'flauw', zegt hij desgevraagd in een toelichting. 'Net alsof wij ons huiswerk niet doen. Wij hebben gereageerd omdat volgens mij de kwaliteit van ons vakgebied in het geding is. Ze claimen dat het helpt om minder te eten. Dan beweer je nogal wat. Je moet zorgen dat zulke claims goed onderbouwd zijn, anders zet je de consument op het verkeerde been, en verliest die het geloof in de voedingswetenschap.' / KV

Omslagfoto Guy Ackermans

IN 'T NIEUWS

10 JAN. T/M 17 JAN. 2006

VERZET TEGEN BEBOUWING LANDGOED LARENSTEIN

Binnen en buiten hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) bestaat verzet tegen het plan om bedrijven en woningen te bouwen op landgoed Larenstein in Velp. Dat bleek tijdens de behandeling van het plan in de Rhedense gemeenteraad. Onder de bezwaarmakers was een groep studenten die handtekeningen van 283 medestudenten en 60 medewerkers had meegebracht.

De raadsleden van de gemeente Rheden, waar Velp onder valt, waren verrast door het protest van binnenuit. 'Moet ik concluderen dat er geen afstemming is geweest met studenten en medewerkers?', vroeg een raadslid aan Sytze Jan Roeters, de student Tuin- en landschapsinrichting die het woord voerde. 'Dat is correct', antwoordde hij. De wijze waarop het plan tot stand is gekomen was dan ook een belangrijk bezwaar van de studenten en medewerkers. Roeters zei dat de bezwaarmakers niet tegen ontwikkelingen op het landgoed te zijn, maar vinden dat het huidige plan het karakter en de onderwijsfunctie te veel schaadt. Hij nodigde de raadsleden uit voor een rondleiding en riep hen op om vooral niet in te stemmen met het masterplan. Martin Jansen, lid van het college van bestuur van VHL, vertelde waarom het masterplan volgens hem wel een goed idee is.

Sytze Jan Roeters voerde in de raadsvergadering van Rheden het woord namens studenten en medewerkers van Van Hall Larenstein die bezorgd zijn over de plannen voor landgoed Larenstein. / foto JB

Een raadslid dat nogal onder de indruk was van de handtekeningenactie, vroeg Jansen later of hij nog opnieuw in discussie met de docenten en studenten ging. Jansen bleek bereid docenten en studenten bij het vervolgtraject te betrekken. Ook diverse belangengroepen uitten hun zorgen. Omwonenden vinden dat er weinig van hun inbreng in het masterplan terugg kwam, en ook de Stichting Behoud Karakter Velp was cynisch over het interactieve proces. Het eindresultaat stelde hen

diep teleur. 'Wat hier uitkomt is geen landgoed, maar een landfout', concludeerde de spreker. Hoewel het slechts een informerende vergadering betrof, voelden de raadsleden Martin Jansen flink aan de tand over de financiële noodzaak van bebouwing. 'Moeien hiermee ook andere verliesgevende onderdelen van Wageningen UR gedekt worden?', wilde een raadslid weten. Jansen stelde hem gerust: de hogeschool moet als één van de drie rechtspersonen

van Wageningen UR 'zelf de broek ophouden'. Toch bestond ook bij anderen twijfel. 'U zegt dat economische dragers nodig zijn, maar ik zie nergens een financiële onderbouwing.' Volgens Jansen blijkt de noodzaak uit de financiën van de hogeschool. Discussie over een ander onderwerp is dinsdagavond laat uitgelopen op de val van het Rhedense college. Het is daarom niet duidelijk wanneer er een besluit zal worden genomen over het landgoed. / KM

INBRAAKGOLF IN STUDENTENHUIZEN

Inbrekers hebben het de laatste maanden voorzien op studentenhuizen in het centrum van Wageningen. Uit drie huizen zijn onder meer apparatuur en sieraden weggenomen. De daders zijn nog niet gepakt, aldus politiewoordvoerder Paul Koetsier.

In een studentenhuus aan de Riemsdijkstraat werden vier kamers doorzocht en flatscreens, mp3-spelers en een camera gestolen. Om binnen te komen hadden de daders een raam opengebroken. In de Walstraat maakten inbrekers gebruik van een sleutel, vermoedt de politie. Ze namen onder andere een koffer met kleding, een camera en cosmetica mee.

De bewoners van een studentenwoning in de Rouwenhofstraat hadden een tuindeur open laten staan waardoor inbrekers naar binnen konden. Er zijn zes kamers doorzocht en daarbij werden onder meer laptops en sieraden buitgemaakt. Een bewoner van een studentenhuus in de Hoogstraat deed aangifte van een poging tot inbraak. Hij betrapte de inbrekers, waarna ze de benen namen. De politie sluit niet uit dat er meer diefstallen zijn gepleegd waarvan geen aangifte is gedaan. Om nieuwe inbraken te voorkomen raadt de politie aan het hangen sluitwerk goed na te lopen, zorgvuldig om te springen met (reserve)sleutels en een kluisje aan te schaffen. / TH

HOGESCHOOL HOUDT LECTORATEN

Hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) gaat door met de lectoraten Welzijn van dieren en Integraal waterbeheer en ruimtelijke inrichting. Van beide lectoraten loopt de huidige termijn af in september. Het college van bestuur van VHL wil nog eens een termijn van vier jaar.

De lectoren zijn aangesteld om toegepast onderzoek te stimuleren, en het onderwijs en het bedrijfsleven dichter bij elkaar te brengen. Volgens het college van bestuur

zijn ze daarin voldoende geslaagd. Wel zullen in de nieuwe opdrachten enkele accenten worden toegevoegd. Het belangrijkste is meer betrokkenheid bij verschillende hogeschoolopleidingen. Lector Hans Hopster van Welzijn van dieren, nu vooral actief in Leeuwarden, zou meer moeten doen op de Wageningse vestiging. Van waterlector André Jansen, nauw verbonden aan VHL Velp, wordt gevraagd nadrukkelijker aandacht te besteden aan het hogeschooldeel in Leeuwarden. / KM

'NIET KNABBELLEN AAN BOTANISCHE TUINEN'

Dat de toekomst van de Wageningse botanische tuinen niet eeuwig verzekerd is, realiseert Jacques Schippers, de nieuwe voorzitter van de Stichting Vrienden van het Arboretum, zich maar al te goed. 'Daarom willen we ons als stichting meer gaan roeren.'

'Het voortbestaan van de tuinen is voor ons natuurlijk uitgangspunt. Je moet in ieder geval niet gaan knabbelen, want dan gaat de zaak naar de bliksem', aldus Schippers. Het liefst ziet hij dat er in de komende jaren een planologische totaalvisie wordt gemaakt voor het gebied rond de Wageningse bergrand. De universiteit verdient volgens hem lof voor de wijze waarop ze tot nu toe is omgegaan met de botanische tuinen De Dreijen en Belmonte. Schippers: 'Ze worden goed onderhouden en liggen er schitterend bij. Maar je hoeft geen helderzieder te zijn om te zien dat er binnen nu en tien, vijftien jaar het nodige zal gebeuren. Daar willen wij als stichting graag een rol in spelen.' Schippers, oud-directeur van de bibliotheek van Wageningen UR, wijst op het positieve van het concept 'Vrienden van', dat vooral in zwang is bij musea. 'Het geeft aan dat er ook van buiten waardering voor

iets bestaan. Je kunt bovendien een beroep op hen doen als er eens iets extra's moet gebeuren.' De stichting draaide de laatste jaren op een laag pitje, erkent Schippers. 'Het aantal donateurs is eigenlijk bedrijfgeheim, maar het zijn er zo'n 350 en we kampen met vergrijzing.' De vrienden willen zich daarom weer meer laten zien en nieuwe activiteiten ontplooiën. Zo kreeg het tweemaaljaarlijkse Bulletin van de Botanische Tuinen Wageningen, dat al sinds het eerste nummer in oktober 1978 in dezelfde opmaak verscheen, een nieuw en kleurig jasje. Schippers: 'Verder bestond het blad vooral uit botanische verhalen, maar we proberen nu ook over andere zaken te schrijven.' Zo bevatte het eerste nieuwe nummer portretten van de ploegen die de tuinen verzorgen. Dat de afdeling Vastgoed en bouwzaken van Wageningen UR nadenkt over de toekomst van de botanische tuinen vindt Schippers niet meer dan logisch. 'Ze worden betaald om na te denken over wat je met de grond wilt doen. Maar ze hebben ons nog niets gevraagd, dus zo concreet zijn die plannen niet. Anders zou je wel gek zijn om er niet met je vrienden over te praten', aldus Schippers. / GvM

‘De hoge kosten van Forum kunnen leiden tot minder contacturen of een reorganisatie’

MEDEWERKERS HOGESCHOOL BEZORGD OVER HOGE KOSTEN FORUM

Op de Wageningse vestiging van hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) is beroering ontstaan over de kosten voor de huisvesting in het Forumgebouw. Deze zijn veel hoger dan de vroegere lasten in Deventer, terwijl kostenbesparing een belangrijke reden was om te verhuizen. Maar volgens het college van bestuur van VHL lijkt het erger dan het is.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van VHL heeft het college van bestuur om uitleg gevraagd over de kwestie. Ook ondertekende de meerderheid van het Wageningse personeel een petitie waarin het college van bestuur wordt opgeroepen opnieuw met de raad van bestuur van Wageningen UR te gaan onderhandelen over de huurprijs. ‘We gaan ongeveer twee keer zoveel betalen als in Deventer’, zegt Bernard Gildemacher, GMR-lid en opsteller van de petitie. ‘Terwijl één van de twee belangrijke

argumenten voor de verhuizing de hoge huisvestingslasten waren.’ Gildemacher berekende dat door de hoge lasten zeventig tot honderd studenten meer agetrokken zouden moeten worden. ‘We hebben in de petitie onze angst geuit dat de hoge kosten zullen leiden tot nog minder contacturen of een nieuwe reorganisatie’, aldus Gildemacher. De voormalige Deventenaren vragen het college van bestuur ook te onderzoeken welke afspraken destijds zijn gemaakt. ‘De raad van bestuur is naast verhuurder ook onze werkgever, en zou er dus voor moeten kiezen VHL levensvatbaar te houden.’ Volgens het college van bestuur zijn de meerkosten zwaar overdreven. ‘Je moet wel alles meerekenen’, zegt collegelid Martin Jansen. ‘In Deventer was er bijvoorbeeld de laatste jaren weinig aan onderhoud gedaan, en waren er ook nog kosten voor bijvoorbeeld afschrijving, energie, schoonmaak en de conciërge.

Die kosten wegen ook mee. Straks krijgen we één factuur van Wageningen UR waarin veel is inbegrepen.’ Het college van bestuur heeft de GMR toegezegd de huisvestingskosten van alle drie de locaties op een rij te zetten. Ook wordt gewerkt aan een notitie die de verhuizing naar Wageningen in een historisch perspectief plaatst. Opnieuw onderhandelen over de huurprijs ziet Jansen niet zitten. ‘Natuurlijk moet de raad van bestuur van Wageningen UR bijdragen aan een bedrijfseconomisch gezonde hogeschool, maar dat betekent niet dat je daarvoor die huisvesting er uit moet pikken. In dit geval zijn zij gewoon zakelijke verhuurders van vastgoed.’ De GMR gaf uiteindelijk een positief advies over de begroting voor 2007, omdat de hoge huur pas volgend jaar ingaat. De raad neemt de zaak zelf nog op met de raad van bestuur in de vergadering van 24 januari. / KM

DIRECTEUR LIFE SCIENCES VERTREKT

Jan Steenmeijer, directeur Life Sciences bij hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) in Leeuwarden, vertrekt op 1 maart naar de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL).

Steenmeijer wordt daar directeur van het instituut Techniek, dat tweeduizend studenten heeft. Hij houdt bemoeienis met VHL Leeuwarden, want beide hogescholen werken samen in het cluster Life Sciences. De overstap houdt verband met het feit dat NHL een groter instituut is met meer studenten. Steenmeijer is bij VHL Leeuwarden de vormgever van de gezamenlijke cluster Life Sciences, met vijf technologische opleidingen. Door de nauwe onderlinge samenwerking kunnen studenten ook in een laat stadium nog overstappen naar een andere opleiding binnen de cluster. Bij zijn aantreden, vierenhalf jaar geleden, stond de instroom bij de technologische opleidingen van VHL in Friesland nog op een laag pitje. Met het onorthodoxe samenwerkingsverband tussen de Leeuwarder hbo's en meer invloed van het bedrijfsleven op het onderwijsprogramma, heeft Steenmeijer de studentenaantallen aanzienlijk weten te verhogen. / WB

EXTRA MAATREGELEN NODIG VOOR SCHONE SLOTEN

Boeren en tuinders zijn tussen 1998 en 2005 het oppervlaktewater aanzienlijk minder gaan belasten met gewasbestrijdingsmiddelen. Dat komt vooral doordat telers stroken land langs oppervlaktewater niet meer mogen bebouwen, waardoor daar niet meer gespoten wordt. Toch bevatten veel sloten en vaarten nog te veel middelen, en zijn extra maatregelen nodig.

Dat concludeerde het Milieu- en Natuurplanbureau deze week in de evaluatie van het gewasbeschermingsbeleid. Ook Alterra, LEI en Praktijkonderzoek Plant en Omgeving werkten mee aan het onderzoek. Naast dat telers minder spotten gebruikten ze vaker machines die het verwaaien van gif beperken. Telers gebruiken deels ook minder milieubelastende middelen. Toch bevatte de helft van de gemeten sloten en vaarten nog te veel middelen. Het planbureau stelt vast dat de milieuwinst vooral is behaald tussen 1998 en 2001, en dat er sindsdien nauwelijks vooruitgang is geboekt. De doelen die voor 2010 gesteld zijn zullen zonder extra maatregelen dan ook niet bereikt gaan worden, is de conclusie. Opmerkelijk is verder dat niet kan worden aangetoond dat Nederlandse telers concurrentienadeel ondervinden door het Nederlandse beleid tegen vervuiling door gewasbestrijdingsmiddelen. Telers voeren dit nadeel vaak aan als argument tegen milieubeleid. / JT

SLOOP/ De onderzoekskassen van Wageningen UR Glastuinbouw in Naaldwijk worden gesloopt. Dat is mogelijk doordat de nieuwe kassen bij Bleiswijk inmiddels in gebruik zijn. Er is flink ingedikt: de hoeveelheid ‘glas’ in Bleiswijk (ruim 1 hectare) is aanzienlijk kleiner dan in de oude situatie met vestigingen in Naaldwijk (3,4 ha) en Aalsmeer (1,7 ha). De vijftien onderzoekers van de gesloten locatie in Aalsmeer zijn eerder ingetrokken bij hun vijftig collega's in Naaldwijk. Samen verhuizen ze straks naar het bedrijfsgebouw in Bleiswijk dat nog in aanbouw is. ‘De planning is om half mei te verhuizen, maar door de storm is het hele dak er afgewaaid, dus het wordt nog spannend’, zegt projectleider Jan Willem de Vries. / GvM, foto GA

STUDENTEN WORDEN TRENDWATCHERS

Studenten Diermanagement van Van Hall Larenstein Leeuwarden gaan in opdracht van het vakblad Pets International onderzoek doen naar wereldwijde marketingtrends in de huisdierenbranche.

De vierdejaars studenten Companion Animal Management gaan zich richten op voeders, dierenaccessoires, levende handel en verzorging. Hun voorspellingen zullen in 2008 worden gepresenteerd op het Global Pets Forum dat in Lyon of Madrid zal plaatsvinden. ‘Het gaat om standaard marketingonderzoek maar dan op wereldwijde schaal’, zegt docent Marnix Rietberg van Diermanagement. Hij kent Reinder Sterenberg, oprichter van Pets International, uit het congrescircuit en beschouwt de samenwerking als een buitenkans. ‘Companion Animal Management kan de studiemogelijkheden flink uitbreiden en het kost ons niks. De afstudeeropdrachten worden betaald door Pets International.’ Vakblad Pets International heeft 150 medewerkers in verschillende landen, vertelt Rietberg. ‘Het door Pets International georganiseerde Global Forum is dé ontmoetingsplaats voor de tweehonderd belangrijkste producenten in de petfoodbranche.’ / WB

UIT 'T VELD

NIEUWS UIT DE WETENSCHAP

OORMERKEN KOSTEN MEER DAN ZE OPBRENGEN

De Europese Unie dwingt elektronische identificatie van schapen af. De kosten daarvan zullen echter bijna vier miljoen hoger zijn dan de baten, blijkt uit berekeningen van het LEI.

Over een jaar moeten alle schapen en geiten in EU-landen elektronisch geïdentificeerd kunnen worden. Dat kan door een oormerk met chip aan te brengen die elektronisch af te lezen is, of door een bolus in de maag van de dieren in te brengen die digitale informatie bevat. De informatie over alle dieren wordt vervolgens opgeslagen in een centrale databank. Op verzoek van het ministerie van LNV onderzocht het LEI de kosten en baten van de elektronisch afleesbare oormerken of bolussen. De kosten per jaar blijken 3,7 miljoen euro hoger te zijn dan de direct berekenbare baten van de operatie; tegenover een totaal aan kosten per jaar van 5,8 miljoen euro staan berekenbare baten van 2,1 miljoen.

De kosten zitten vooral in de aanschaf van nieuwe apparatuur en de arbeid die nodig is om de nieuwe oormerken aan te brengen. Omdat informatie niet meer op papier bijgehouden hoeft te worden, kan er op administratieve kosten worden bespaard. Verder zou het nieuwe systeem voordelen kunnen hebben bij een uitbraak van dierziektes en zouden exportbeperkingen voorkomen kunnen worden, maar dat is lastig hard te maken in cijfers, zegt onderzoeker dr. Aris Gaaff.

Over een jaar moeten alle schapen en geiten in EU-landen elektronisch geïdentificeerd kunnen worden door middel van een oormerk of een bolus in de maag. / foto RS

‘De keuze voor invoering van een elektronische registratie van schapen en geiten is een internationale beleidskeuze’, zegt Gaaff. ‘Ons onderzoek zal voor de EU

waarschijnlijk geen aanleiding zijn om de maatregel te heroverwegen.’ Gaaff geeft aan dat het belang van het onderzoek voor LNV vooral ligt in het inzicht in de ver-

deling van de kosten over de onderdelen van de sector, namelijk dierhouders, handelaars en slachthuizen. Hierdoor kan de invoering beter begeleid worden. / JT

ZIEKTERESISTENTIE KIPPEN GENETISCH BEPAALD

De gevoeligheid van kippen voor infecties in de darmen is voor een groot deel genetisch bepaald. Dat blijkt uit het promotieonderzoek dat drs. Saskia van Hemert heeft uitgevoerd bij de Animal Sciences Group.

De promovenda onderzocht bij kippen uit verschillende foklijnen de reactie van darmcellen op de ziektes malabsorptie syndroom en salmonella. Deze darminfecties komen vaak voor bij jonge kippen. Omdat de EU-wetgeving het gebruik van antibiotica beperkt, proberen onderzoekers de resistentie van de kippen tegen deze ziektes te verbeteren. Daarvoor moeten ze eerst de achterliggende mechanismen leren kennen. Van Hemert vergeleek in haar onderzoek een gevoelige kippenlijn met een resistente groep kippen. ‘Ik analyseerde de verandering in hoeveelheid RNA na het toedienen van ziekteverwekkers. Dit geeft een beeld van de eiwitten die aangemaakt worden als reactie op de infectie.’ In plaats van een algemene afweerreactie op de darminfectie zag ze bij de twee kippenlijnen verschillende reacties van de

genen die een rol spelen in ontstekings- en immuunprocessen. Ook vond Van Hemert in de darmen van de kippen verschillende aantallen immuuncellen. Met deze bevindingen heeft Van Hemert aangetoond dat de weerstand van kippen niet alleen beïnvloed wordt door omgevingsfactoren zoals voedsel, maar ook afhankelijk is van de genen die betrokken zijn bij ontstekings- en immuunprocessen. ‘Welke genen nu precies de oorzaak zijn van de resistentie, kan ik echter niet zeggen. Dat is een volgende stap’, zegt Van Hemert.

Wel duidelijk is dat de genetische achtergrond van kippen grote invloed heeft op ziekteverschijnselen. ‘Er zijn meer verschillen dan overeenkomsten in genexpressies in de darm tussen de kippenlijnen. Deze grote verschillen waren tot nu toe onbekend.’ / LH

Saskia van Hemert promoveert op 31 januari bij prof. Martien Groenen, hoogleeraar bij de leerstoelgroep Fokkerij en Genetica.

ZONNEKAS: MEER GEWAS MET DE HELFT VAN HET GAS

Een optimale klimaatregeling in de zonnekas kan het gasverbruik halveren terwijl ook nog eens een aanzienlijke toename in de gewasproductie wordt bereikt. Tot deze conclusie komt promovenda dr. Rachel van Ooteghem als zij de prestaties van het nieuwe kasconcept afzet tegen een conventionele kas zonder energiebesparende snuffjes.

Hoewel het Nederlandse klimaat – koele zomers en milde winters – relatief gunstig is voor de kasteelt, wordt nu nog te weinig gebruik gemaakt van het basisprincipe van een kas: de opslag van zonne-energie. Er is dan ook toenemende kritiek op het hoge gasverbruik van de Nederlandse glastuinbouw; in 2004 besloeg die nog ongeveer tien procent van de totale nationale consumptie aan fossiele energie. Met de Wageningen ontwikkelde zonnekas moet het gasverbruik dalen door de ondergrondse opslag van zonne-energie in warme periodes. Die energie kan worden gebruikt in koudere periodes. Daarnaast heeft de kas ventilatie met warmteterugwinning en een voor de gewasgroei gunstige kooldioxidetoevoer die

onafhankelijk is van het ketelgebruik. Van Ooteghem ontwierp tijdens haar promotie een optimale regelaar die al deze complexe processen in de zonnekas afstemt op het weer, gericht op het minimaliseren van het gasverbruik en het maximaliseren van de biomassatoename. Bij een optimale regeling verbruikt een zonnekas in vergelijking met een conventionele kas 52 procent minder gas terwijl gelijktijdig de gewasopbrengst met 39 procent wordt verhoogd. / GvM

Rachel van Ooteghem promoveerde op woensdag 10 januari bij prof. Gerrit van Straten, hoogleraar Meet-, regel- en systeemtechniek.

(INGEZONDEN MEDEDELING)

Kijk voor meer nieuws op de 'News and Events' site van Wageningen UR: www.intranet.wur.nl

‘Op basis van negentien genen kun je met goed fatsoen geen voedingsadvies formuleren’

KLIMAATONDERZOEK IS KANSBEREKENING

De klimaatsverandering is ingewikkeld uit te leggen. In de eerste folder over klimaatsverandering die gericht is op het grote publiek, blijkt dat klimaatwetenschap vooral een kwestie is van kansberekening.

Klimaatwetenschappers van het Platform Communication of Climate Change, waaronder onderzoekers van Wageningen UR, hebben voor het eerst een populaire samenvatting gemaakt van het onderzoek naar klimaatsverandering. De twintig pagina’s tellende folder wordt 18 januari gepresenteerd aan de vaste Kamercommissie voor het klimaat. Het is de bedoeling dat de klimaatwetenschappers elk jaar een update maken. De wetenschappers gaan in de folder onder andere in op de vraag of de weerre-

cords van de afgelopen jaren te maken hebben met klimaatsverandering. In Nederland sneuvelde in 2006 het ene na het andere weerrecord (zie kader), terwijl in 2005 boven de Atlantische oceaan het meest extreme orkaanseizoen ooit woedde. Sinds het begin van betrouwbare metingen in 1944 werden daar niet eerder zoveel orkanen waargenomen. Verder werd de zwaarste orkaan ooit gemeten – Wilma, met een minimumluchtdruk van 882 hectopascal en een maximale luchtsnelheid van 280 kilometer per uur – en waren er voor de tweede keer vijf orkanen in de twee zwaarste categorieën. De wetenschappers doen geen harde uitspraken over of die records het gevolg zijn van de klimaatsverandering. Daar is het weer volgens de folder te veranderlijk en onvoorspelbaar voor. Zo maakt een stij-

WEERRECORDS 2006

- Warmste julimaand sinds 1706 (22,3 graden)
- 19 juli op twee na hoogste temperatuur (Vlissingen, 37,1 graden)
- Natste augustusmaand sinds 1906 (184 mm)
- Warmste septembermaand sinds 1706 (17,9 graden)
- Op één na warmste oktobermaand sinds 1706 (13,6 graden)
- Meeste extreme regendagen in zomer sinds 1950 (13 dagen > 50 mm)

ging van de zeewatertemperatuur wel meer orkanen mogelijk, maar werkt een toenemende stabiliteit van de atmosfeer dat weer tegen. Ook de extreme weersomstandigheden in Nederland en andere de-

len van Europa – met op tal van plaatsen sneeuwrecords en extreem hoge waterstanden – horen volgens de klimaatwetenschappers bij de grillen van de natuur. Dat het klimaat verandert betogen de wetenschappers aan de hand van kansen. De kans dat een oktobermaand net zo warm wordt als in 2006 is momenteel eens in de veertig jaar, tegen eens in de honderd jaar vroeger. En doordat orkanen gevoelig zijn voor warmer zeewater, stijgt de kans op orkanen als de zeetemperatuur toeneemt. Het is rekenen met onzekerheden, geven de klimaatwetenschappers toe. Voor 2050 luidt de voorspelling: één tot twee graden warmer met mogelijk zachtere en nattere winters en warmere, drogere zomers. / MW

‘VOEDINGSADVIES OP BASIS VAN GENEN WEGGEGOOD GELD’

‘Ik heb er geen goed woord voor over’, zegt dr. Sander Kersten van de afdeling Humane Voeding. ‘Consumenten die hier hun geld aan besteden, gooien hun geld weg. Een bedrijf dat vertelt dat het aan je genen kan zien hoe je gezond moet eten, belooft iets wat het niet kan waarmaken.’

Het bedrijf waarop Kersten doelt is het Britse Sciona, te vinden op www.mycellf.com. Sciona verkoopt sinds enkele maanden een kit waarmee consumenten thuis een monster van hun wangslijm kunnen nemen. Dat monster sturen ze terug, waarna Sciona vervolgens van negentien genen het type bepaalt. De onderzochte genen spelen een rol bij de aanmaak van botweefsel, de gezondheid van hart- en bloedvaten of de ontgiftiging van cellen. Op basis van de uitslag geeft het bedrijf vervolgens een honderd pagina’s tellend rapport met een ‘persoonlijk’ voedingsadvies. Is bijvoorbeeld het gemeten gen dat betrokken is bij het ontgiften minder gunstig, dan krijg je het advies meer broccoli te eten, omdat verbindingen in broccoli ontgiftingsprocessen zouden stimuleren. Onwetenschappelijk, oordeelt Kersten, die zelf actief is op het gebied van de nutrigenomics. ‘We hebben plusminus dertigduizend genen, en velen daarvan zijn betrokken bij de manier waarop ons lichaam omgaat met voedingsstoffen. Op basis van het meten van negentien genen kun je met goed fatsoen geen voedingsadvies formuleren. Consumenten die nu bijvoorbeeld van Sciona het advies krijgen om meer olijfolie te gebruiken omdat olijfolie goed zou zijn voor hart en bloedvaten, hebben voor hetzelfde geld ook genen die het gebruik van veel olijfolie juist riskant maken.’ Het genetische voedingsadvies kost ruim tweehonderd euro. / WK

VLEESVERVANGERS VAN INSECTENCELLEN

Over twintig jaar kunnen ze in de winkels liggen, schat promovenda ir. Marjoleine Verkerk. Vleesvervangers gemaakt van insectencellen uit de bioreactor. ‘Ik denk dat consumenten die producten eerder zullen accepteren dan hele insecten.’

De motor achter de toenemende belangstelling van voedingswetenschappers voor insecteneiwit is de schaarste op de vleesmarkt. De inwoners van ontwakende

economieën als India en China willen vlees op hun bord, en dat leidt tot spanningen op de markt. Er is niet genoeg landbouwgrond om voor alle consumenten vlees te produceren. Vroeg of laat wordt vlees daarom duur. ‘Insecten zijn een uitkomst’, zegt Verkerk. ‘Om een kilo rundvlees te krijgen zul je tien kilo voer moeten investeren. Een kilo hoogwaardig eiwit van insecten kost drie kilo voer. Kweek je cellen van insecten in

een bioreactor, dan valt die rekensom misschien nog voordeliger uit.’ Op de afdeling Proceskunde experimenteert Verkerk met insectencellen die bedrijven al gebruiken voor de productie van industriële eiwitten. Eén van de cellijnen waarmee ze werkt is afkomstig uit de larve van de zijderups. ‘Ik kijk naar de voedingswaarde van insectencellen en naar manieren om die te verbeteren’, zegt Verkerk. ‘De voedingswaarde van insecten is al vrij hoog, maar de aminozuursamenstelling kan beter. De hoeveelheid lysine zou hoger kunnen.’ Verkerk probeert de aminozuursamenstelling van insectencellen te verbeteren door klassieke ingrepen zoals het zoeken naar een optimale mix van zuurgraad, temperatuur en medium, maar denkt ook aan het inzetten van baculovirussen om nieuwe genen in de cellen te brengen. De onderzoekster werkt zonder financiële steun van de voedingsindustrie. ‘Dit is nog te innovatief voor de industrie’, zegt de promovenda. ‘Maar dat verandert misschien. Het is een trend dat luxe restaurants insecten verwerken in gerechten en dat in kookboeken insecten opduiken.’ Behalve technoloog is Verkerk ook consumentenwetenschapper. Ze werkt samen met prof. Hans van Trijp van de leerstoelgroep Marktkunde en consumentengedrag. ‘Het zal uiteindelijk van de consument afhangen of insecteneiwit een toekomst heeft’, zegt ze. ‘Ik bestudeer ook de percepties van consumenten ten opzichte van insectencellen.’ Binnenkort verschijnt Verkerks eerste publicatie in *Biotechnology Advances*. / WK

Bezoekers van het festival Wageningen City of Insects aten in september 2006 massaal meelwormen. Over het algemeen bestaat er echter veel weerstand tegen het eten van herkenbare insecten en daarom zoeken wetenschappers naar alternatieven. / foto GA

HET GEHEIM VAN DE FAMILIE VEETEELT

Terwijl veel studentenclubs klagen over een tekort aan bestuursleden en vrijwilligers, vult studievereniging De Veetelers van Wageningen Universiteit ieder jaar schijnbaar moeiteloos een bestuur en zevenentwintig commissies. Leden doen massaal mee aan excursies en discussies, en op de vele feesten dansen boerenzonen en stadse meiden samen uitgelaten door het stro. Op zoek naar het geheim van De Veetelers.

door TEUN HOFMEIJER, foto's GUY ACKERMANS en DE VEETELERS

De buitenwereld kent hen als ‘boeren’ die alleen over trekkers kunnen praten. Jongens die eerder opgewonden raken van een stel goedgevormde koeienpoten dan van lange benen onder een kort rokje. Studenten die maar geen afscheid kunnen nemen van de schuurfeesten die ze kennen van hun jeugd, en zich niet schamen als de schoonmaakploeg de volgende dag het van bier doordrenkte stro van de muren moet schrapen. Ongenuanceerd zijn ze. Immers, welke Wageningers durven leuzen als ‘biologisch is niet logisch’ in de mond te nemen? Dierwetenschappers dus. Of zoals ze zich zelf liever noemen: veetelers. Wie beter kijkt, ziet dat deze bierdrinkende plattelanders in Wageningen uitzonderlijk actief en betrokken zijn. De studenten Dierwetenschappen helpen massaal mee op voorlichtingsdagen en volgen de ontwikkelingen in het onderwijs kritisch. Ze mengen zich met passie in het maatschappelijke debat over hun sector. En in een tijd dat andere studentenclubs al moeite hebben om een bestuur rond te krijgen, vullen De Veetelers elk jaar schijnbaar moeiteloos weer een bestuur, zevenentwintig commissies en vijf onderverenigingen. Een blik op de site van De Veetelers leert dat er net zoveel, zo niet méér wordt georganiseerd als op een gemiddelde studentenvereniging. Zo kan de veeteeltstudent via de vereniging onder meer zijn danstechniek bijschaven, toneelspelen, hardlopen, paardrijden of naar de uiers van koeien turen tijdens een veekeuring. Bovendien vormen de studenten een hechte groep. Ze melden het bijvoorbeeld altijd even wanneer een medestudent ziek thuis zit en niet naar college kan komen, vertelt een docent.

MODELSTUDENTEN
Zo bezien zijn het dus modelstudenten, die veetelers. Maar hoe komt dat eigenlijk? Waar komen die hecht- heid en betrokkenheid vandaan? Een deel van de ver- klaring kan zijn dat veel studenten Diermanagement dezelfde achtergrond hebben. Sfeerbepalend zijn immers nog steeds de zonen en dochters van agra- riërs. Zoals Ron van Puijenbroek van de symposiumcommis- sie, zoon van een melkveehouder. ‘Koeien, daar ben je mee opgegroeid. Dat vind je mooi.’ Op de middelbare school behoorde hij tot een minderheid. Sinds hij in Wageningen studeert, zit hij voor het eerst samen met mensen die dezelfde interesses hebben en kan hij vrijuit spreken over melkquota’s en landbouwappara- tuur. Maar lang niet alle dierwetenschappers komen tegen- woordig uit de agrarische gebieden. Sinds de verbre- ding van de studie met aai- bare gezelschapsdieren zo- als paarden, honden en katten, komen er ook mensen uit de Randstad naar Zodiac. Ongeveer de helft van de instroom bestaat inmiddels uit studenten die zijn uitge- loot voor de studie Diergeneeskunde in Utrecht. En het

percentage vrouwelijke dierwetenschappers is sterk gestegen. Toch is de groep niet gesplitst in kampen. Afgewezen studenten diergeneeskunde, paardenmeisjes en boe- renzonen; samen bevolken ze één van de meest hech- te verenigingen van Wageningen. ‘Ik zelf ben zo ie- mand die is uitgeloot voor Diergeneeskunde’, zegt voor- zitter van de Veetelers Rémon ter Harmsel. ‘Ik ben ge- bleven en vind het een heel interessante studie. Op zijn eigen manier heeft iedereen hier een voorliefde voor dieren. Het enige verschil met mensen van het platte- land is dat zij de praktijk beter kennen. Maar die kun je via excursies en stages gemakkelijk opdoen.’ En dat gebeurt ook. Studenten uit de grote stad gaan mee naar workshops afkalveren en kunnen na een tijd- je zonder een spier te vertrekken biggetjes ontleden. Op feesten brullen ze binnen de kortste keren het Vee- telerslied mee: ‘De geur van de provincie dat doet ons allen goed. Da’s beter dan dat stadse, want dat zit niet in ons bloed.’

TEGENWERKING
Waarschijnlijk komt dit doordat nieuwe studenten meteen de vereniging in worden gezogen. Dat begint al bij de voorlichtingsdagen waaraan veel studenten mee- werken. ‘Iemand die komt kijken, zal veel eerder op een student af stappen om dingen te vragen over de studie dan op een docent’, zegt bestuurslid van De Vee- telers Harma Berends. ‘Tijdens het eerstejaarsweek- end rond de AID zien de eerstejaars weer dezelfde ge- zichten en zo hebben ze snel een ingang. De jongere- jaars steken elkaar ook aan. Er gaat er dan één in een commissie en die vertelt aan zijn studiegenoten weer dat het leuk is. Vervolgens wordt de rest ook actief.’ Zo houdt het systeem zichzelf in stand, meent Harma.

‘Ze melden het altijd als een medestudent ziek is en niet naar college kan komen’

LUSTRUM

Onder het motto Dierversiteit viert studievereniging ‘De Veetelers’ haar 45-jarig bestaan met onder meer de volgende openbare activiteiten:
5 februari: Cabaret door Leon van der Zanden in theater ‘Junushoff’ te Wageningen
6 februari: Symposium getiteld ‘Boereaucratie; is dit beleid of is hier over nagedacht?’ in congrescen- trum De Reehorst te Ede
8 februari: Slotfeest met een optreden van de band ‘Melrose’ op WSV Ceres
Voor het complete programma: www.diersiteit.nl

Wat ook meespeelt, is dat er achter de studie Dierwe- tenschappen een heel duidelijk te onderscheiden sec- tor schuilgaat. Studenten weten waarvoor ze worden opgeleid. Door bedrijvendagen, excursies en symposia is er een grote wisselwerking tussen het veld en de stu- die. Iedereen kent elkaar. ‘Je ziet ook dat die bedrijven het waarderen dat je actief bent voor de studie’, zegt Harma. ‘Een jaar bestuur van de studievereniging op je cv doet het beter dan netjes in vijf jaar afgestudeerd zijn.’ De verwevenheid met de sector is misschien ook wel de reden waarom De Veetelers zich zo duidelijk als boeren profileren. De landbouw is de sector waar de klappen vallen. Of het nu regelzucht van de overheid is, een MKZ-crisis of de vogelpest. En dan heb je ook nog organisaties als Wakker Dier die informatie versprei- den die in de ogen van de dierwetenschappers niet klopt. ‘Ze zijn experts op het gebied van de bio-indus- trie’, aldus docent Fokkerij en genetica Jan van der Poel. ‘Het doet hen pijn om te zien dat het beeld onder consumenten heerst dat de hele productieketen van vlees dieronvriendelijk is. Dat raakt de grondvesten van hun bestaan.’ Met andere woorden: het onbegrip drijft de veetelers in elkaars armen.

CULTIVEREN
En daar is het gezellig, zo is te zien op de talloze foto's op de website van de studievereniging. Samen paard- rijden over het strand, voor Zwarte Piet spelen, op ex- cursie naar de bergen. Je kunt het zo gek niet beden- ken of De Veetelers doen het. Het boerenimago is daar- bij vooral een bindmiddel dat wordt uitgebuit en gecul- tiveerd. Want een carnavalsfeest bij De Veetelers betekent koeienpakken en klompen. Als ondervereniging Porcu- lum iets te vieren heeft, gaat er een varken aan het spit. En op een boerenfeest wordt uitbundig met stro gesmeten. Innig gearmd en uitbundig lachend poseren de feestvierders na afloop – met de sprietten nog in hun haar – voor de camera. Veetelers zijn een beetje familie van elkaar. <

HET OPGEPOETSTE IMAGO VAN ALCOHOL

A close-up photograph of a clear glass filled with a light green liquid, ice cubes, and small green herbs. A yellow and green striped straw is inserted into the drink. The background is a vibrant, out-of-focus mix of red and pink colors, suggesting a social setting like a bar or party.

**‘Ik erger me aan die
goednieuwsshow’**

Er komt maar geen einde aan het positieve gezondheidsnieuws over alcohol. Drink elke dag een paar glazen en je kans op prostaatkanker vermindert, net als je kans op hart- en vaatziekten, nierstenen, diabetes-2 en dementie. Ook Wageningse onderzoekers vinden aanwijzingen dat een beetje drank best gezond is. Maar niet iedereen is gelukkig met het opgepoetste imago van alcohol.

door Willem Koert, foto Bart de Gouw

Het nieuwe jaar was nog geen twee dagen oud toen haar artikel verscheen in de *Annals of Internal Medicine*. Vrijwel onmiddellijk brak de gekte los. 'Sindsdien spreek ik elke dag met twee of drie verschillende journalisten', zegt dr. Joline Beulens, verbonden aan TNO en de afdeling Humane Voeding van Wageningen Universiteit. 'Gelukkig wordt het nu wat rustiger.' In haar artikel bewijst Beulens nogmaals dat matig alcoholgebruik de kans op een hartaanval met dertig procent verlaagt. 'Dat is al dertig jaar bekend', zegt ze. 'Nieuw in mijn onderzoek is dat het verband ook opgaat voor mannen met een hoge bloeddruk. Het was nog niet duidelijk welk effect matig alcoholgebruik heeft op mensen met een hoge bloeddruk.' Alcohol zorgt voor een verhoging van het 'goede' HDL-cholesterol in het bloed. HDL verlaagt de kans op hart- en vaatziekten. De verhoging van het goede HDL is niet het enige, maar wel het belangrijkste mechanisme waarlangs alcohol hart en bloedvaten beschermt. Een minder positieve eigenschap is dat alcohol de bloeddruk verhoogt. Een hoge bloeddruk verhoogt de kans op een hartaanval weer. Die tegenstrijdigheid maakt dat artsen mensen met een hoge bloeddruk de ene keer adviseren om een paar glazen per dag te drinken, en de andere keer juist aanraden de alcohol te laten staan. Sommige media hebben Beulens' onderzoek als positief gezondheidsnieuws gebracht, maar haar studie lost de tegenstrijdigheid niet op. Uit het onderzoek, gedaan onder twaalfduizend Amerikaanse mannen, blijkt overigens dat matig alcoholgebruik geen effect heeft op de totale sterfte. Matige drinkers leven uiteindelijk net zo lang als niet-drinkers. Kennelijk staat er dus een negatief gezondheidseffect van alcohol tegenover het positieve effect. Welk effect, dat vermeldt de studie niet.

STEUN VAN DE SECTOR

Beulens promoveerde op 17 januari bij de Wageningse hoogleraren prof. Gert Jan Schaafsma en prof. Frans Kok, maar voerde haar studie uit bij TNO. Daar loopt al enkele decennia onderzoek naar de effecten van alcohol, mede betaald door de Stichting Alcohol Research, een initiatief van de productschappen voor wijn, bier en gedestilleerde dranken. Toen de samenwerking tussen de alcoholsector en TNO begon, kwamen de organisaties overeen dat het onderzoek zich zou beperken tot de effecten van matig alcoholgebruik. Een belangrijke doelstelling van de stichting, vermeldt die op zijn website, is het ophelderen van de manier waarop matig alcoholgebruik drinkers beschermt tegen hart- en vaatziekten.

Een bezoek aan PubMed, 's wereld grootste verzameling van biomedische abstracts en referenties, maakt duidelijk dat de samenwerking tussen de productschappen en TNO heeft geleid tot tientallen studies.

Mede dankzij de bijdrage van de sector bestudeerde TNO bijvoorbeeld het effect van een paar glazen alcohol per dag op bloedvatverwijdende stikstofoxiden, het ontstekings-eiwit *C-reactive protein*, stollingseiwitten, het enzym paraoxonase en het verdachte aminozuur homocysteïne.

'Er was wel eens overleg waarbij we de stichting informeerden over ons onderzoek', zegt Beulens, wiens project ook is medegefinancierd door de sector. 'Maar het is schriftelijk vastgelegd dat de sponsor geen invloed heeft op de opzet, de uitvoering en de publicatie.' Sinds een paar jaar bestudeert TNO ook de relatie tussen bescheiden alcoholgebruik en diabetes-2, de vorm van suikerziekte die veel dikke volwassenen op latere leeftijd ontwikkelen. Ook daarnaar deed Beulens onderzoek, leunend op de kennis die TNO daarover heeft verzameld. Oudere vrouwen die één tot twee glazen alcohol per dag drinken, ontdekte Beulens, hebben dertig procent minder kans op diabetes-2 dan vrouwen die geen alcohol drinken.

AFSLANKMIDDEL

'Alcohol zet in het lichaam om in acetaldehyde', legt Beulens uit. 'Acetaldehyde zet weer om in azijnzuur. We vermoeden dat azijnzuur de verbinding is die beschermt tegen diabetes. In vrouwen, bij wie door hun genetische aanleg de omzetting van alcohol in azijnzuur stroef verloopt, vonden we in ieder geval nauwelijks beschermend effect.'

Matig alcoholgebruik, blijkt uit de studies van Beulens, stimuleert de aanmaak van het eiwit adiponectine door de vetcellen. Dat eiwit maakt cellen gevoeliger voor insuline. Sommige avontuurlijke onderzoekers gaan zelfs zover dat ze in alcohol een afslankmiddel zien. Bescheiden alcoholgebruik, zo heeft de in woeste hypothesen gespecialiseerde Mark McCarty van het Amerikaanse Pantox Laboratories wel eens gepostuleerd, zorgt ervoor dat spiercellen wat meer suikers opnemen en vetcellen wat minder. Zo helpt het drinken van een paar glazen per dag bij het bereiken van een gezond gewicht. Aldus McCarty. Of dat echt zo is, is nooit onderzocht.

MEER KANS OP KANKER

De stroom positieve studies over matig alcoholgebruik hebben ertoe bijgedragen dat het imago van alcohol zienderogen is verbeterd. De aanwijzingen dat het dagelijkse glas wijn bij het eten goed is voor lijf en leden zijn inmiddels zo sterk dat de Britse overheid niet-drinkers adviseert dagelijks een glas te drinken.

In ons land is de Gezondheidsraad terughoudender, blijkt uit de onlangs verschenen Richtlijnen Goede Voeding. In dat rapport vatten voedingswetenschappers samen hoe we volgens de recente inzichten het beste kunnen eten. Een van hen was dr. Ellen Kampman van de afdeling Humane Voeding van Wageningen Universiteit. 'Wie drinkt krijgt het advies om de inname zo laag mogelijk te houden, en liefst niet meer te drinken dan

een paar glazen per dag', zegt Kampman. 'Voor mannen is de bovengrens twee glazen per dag, voor vrouwen één glas. Wie niet drinkt kan dat het beste zo houden.'

Kampman heeft jarenlang onderzoek gedaan naar het verband tussen aan de ene kant voeding en andere leefstijlfactoren, en aan de andere kant kanker. 'Alcoholconsumptie gaat samen met een verhoogde kans op mond- en keelkanker, slokdarm- en maagkanker, darmkanker en borstkanker. Alcohol zelf is misschien niet zo verschrikkelijk gevaarlijk, maar zijn metaboliet acetaldehyde wel. In cellen verandert die stof in een complexe verbinding die het DNA kan beschadigen.' Jongeren, en vooral meisjes, zijn de laatste jaren meer alcohol gaan drinken. 'Het toenemende alcoholgebruik onder meisjes is mijn grootste zorg', zegt Kampman. 'Alcohol correleert naar verhouding sterk met borstkanker. Vrouwen hebben niet alleen meer kans op borstkanker naarmate ze meer drinken, maar ook naarmate ze vroeger zijn begonnen met drinken. Bij meisjes van veertien, zestien jaar ontwikkelt het borstweefsel zich snel. Dat weefsel is extra kwetsbaar. Alcohol kan gezonde cellen relatief makkelijker veranderen in kankercellen.'

Volgens epidemiologische studies wegen bij bescheiden gebruik de positieve gezondheidseffecten van alcohol zwaarder dan de negatieve. Dat Richtlijnen Goede Voeding vindt dat niet-drinkers niet-drinkers moeten blijven, komt onder meer omdat een deel van gematigde drinkers zich kan ontwikkelen tot probleemdrinkers – iets wat veel positieve wetenschapsnieuwjes over alcohol maar liever ongenoemd laten.

BIAS

Die eenzijdigheid ergert ook prof. Michiel Korthals van de leerstoelgroep Toegepaste filosofie. Hij is kritisch over Beulens' onderzoek. 'Het is opvallend dat onderzoek dat wordt gesponsord door de industrie vaak juichverhalen oplevert', zegt hij. 'Er zit bias in, het toont bijna altijd de positieve effecten van een voedingsmiddel – melk, alcohol of iets anders.'

De versmalling van voedingsonderzoek naar deelaspecten maakt het optreden van die bias makkelijker, vindt Korthals. 'Voeding heeft invloed op zo ongeveer elk aspect van je lichaam. Voedingsonderzoek moet al die gezondheidsaspecten meenemen. Als je je beperkt tot één enkel gezondheidseffect is de kans levensgroot dat je iets als gezond gaat beschouwen wat helemaal niet gezond is. Ik vind het niet integer wanneer een onderzoeker zegt dat bewezen is dat een voedingsmiddel gezond is, terwijl hij alleen maar heeft gekeken naar één aspect – en gemakshalve vergeet dat er ook nadelige effecten zijn.'

In de woorden van Kampman: 'Ik erger me aan de goednieuwsshow rond alcohol. Al die positieve gezondheidsnieuwjes over drank verzwijgen de andere kant en scheppen een kwalijk klimaat. Dat kan niet. Daarvoor is alcohol te gevaarlijk.' ◀

IN BEEELD

foto's GUY ACKERMANS, tekst YVONNE DE HILSTER

Het was druk tijdens het Wageningse Movie Weekend van 12 tot 14 januari: ruim duizend kaartjes werden verkocht. Veel film liefhebbers liepen bekenden tegen het lijf op dit festival van filmhuis Movie W, dat al meer dan vijftien jaar jaarlijks plaatsvindt. Bijzonder was de vertoning van *Ten Canoes* uit 2006, met en over

Aboriginals, en van *Aelita* uit 1924, een film die wordt gezien als de eerste Sovjet sciencefictionfilm. Een pianist begeleidde deze zwijgende klassieker. In de lezingenzaal van LA 13 waren verschillende documentaires te zien, waarvan enkele uitverkocht waren. Dat gold ook voor diverse speelfilms, waaronder

publiekfavoriet *Volver*. Kinderen waren ook welkom. Op zaterdag en zondag werd om twaalf uur 's middags de speelfilm *Wallace en Gromit en het Weerkonijn* vertoond in een Nederlandse vertaling. Tussen de films door en tijdens de spelwissels konden bezoekers genieten van zelfgemaakte hapjes, koeken en soep.

OUDE KOEIEN

UIT DE ARCHIEVEN VAN WAGENINGEN UR

door WIM BRAS

Studenten en medewerkers van het Van Hall Instituut in Groningen voeren actie tegen de gedwongen verhuizing naar Leeuwarden.

DE VERKWANSELING VAN VAN HALL

De perikelen rond de fusies tussen Van Hall en Larenstein en – een paar jaar later – Van Hall Larenstein en Wageningen UR zijn kalme rimpelingen vergeleken met de storm van verontwaardiging die losbarstte toen het Groningse Van Hall Instituut gedwongen werd naar Leeuwarden te verhuizen. Over de woede van destijds wordt vandaag de dag luchtig gedaan in Leeuwarden. 'Maar sommige laatjes kun je beter gesloten houden.'

Op vrijdag 17 februari 1989 stond de jonge Van Hall-docent Gerrie Koopman niets-vermoedend het avondeten klaar te maken toen de radionieuwsdienst melding maakte van een bestuurlijke monsterdeal in de noordelijke provincies. Koopman geloofde zijn oren niet. 'Zonder enige vorm van overleg met de betrokkenen hadden de ministers van landbouw en onderwijs en de commissarissen van de koningin de uitruil van hbo-instellingen en orkesten in het Noorden beklonken.' Een van de onderdelen van de overeenkomst, die de geschiedenis zou ingaan als het 'Herenakkoord', behelsde de opgelegde fusie tussen het Prof. H.C. Van Hall Instituut en de Agrarische Hogeschool Friesland. Met als nieuwe standplaats Leeuwarden.

Op maandagochtend trof Koopman, kers-

vers lid van de medezeggenschapsraad, een sfeer van militant verzet aan op het instituut. Woorden als 'koehandel', 'verkwanseling' en 'bedonderd' klonken door de gangen. Spontaan besloot men tot de oprichting van de actiegroep Vereniging Van Hall Blijft In Groningen. 'De verontwaardiging liep door alle geledingen, zelfs de directeur sloot zich aan.' 'Wij waren niet alleen kwaad omdat we via de pers de fusieplannen moesten vernemen, maar ook omdat er geen enkel inhoudelijk argument aan de overplaatsing ten grondslag lag', vertelt Koopman. Nu nog is hij er van overtuigd dat de verhuizing milieukundestudenten heeft gekost. 'Groningen is nu eenmaal de universiteitsstad, dat bepaalt voor een belangrijk deel de keuze van studenten.' In de jaren die volgden hield de politiek zich doofstom voor argumenten en ludieke acties van de protestgroep. 'We deelden bitterkoekjes uit aan het publiek en gaven les in de trein naar Leeuwarden.' De vergeefsheid van dit verzet werd door een hoge ambtenaar tijdens een hoorzitting van de MR fijntjes verwoord: 'Jullie lot is bepaald door politieke rationaliteiten en daar valt niet aan te tornen'. Bij de presentatie in 1990 maakte de medezeggenschapsraad van haar bevoegdheid gebruik om niet met het fusieplan in

te stemmen. Het ministerie van LNV trok zich echter niets aan van deze procedurele hobbel en drukte het fusieproces door, met een jarendurend juridisch steekspel tot gevolg. LNV ging na elke ongewenste uitspraak in beroep, totdat een geschillencommissie de MR van Van Hall definitief in het gelijk stelde in december 1995. 'Maar ja, ondertussen stond er al een gebouw in Leeuwarden. We hebben ons toen bij het onvermijdelijke neergelegd.' Al die tijd hadden de Groningers zich niet willen verdiepen in de onderhandelingen over de onderwijsfaciliteiten in het nieuwe onderkomen en dat is hen later opgebroken, geeft Koopman toe. 'Levensmidde- lenechnologie uit Bolsward, de derde fusiepartner, had een modern laboratorium bedongen en wij moesten in het begin met een haspel de stroom van een andere verdieping halen.' In de loop van de jaren zijn de hogeschoolculturen langzaam in elkaar opgegaan – 'aanvankelijk vonden de Friezen dat wij er te lang over doorzeurden' – en is Van Hall Leeuwarden een eenheid geworden, besluit Koopman. En toch. 'Prima collega's, prachtig gebouw, maar de verkeerde plek. Dat gevoel blijft. Als de Hanzehogeschool straks Milieukunde in de vingers krijgt, dan kunnen wij het hier vergeten.'

WERKPLEK

NEES SLOTBOOM

MEER GESCHIKT VOOR ORGANISEREN

'Ik vind het jammer dat we waarschijnlijk gaan verhuizen, maar het zit er al jaren aan te komen', zegt Nees Slotboom. Hij werkt bij de leerstoelgroep Microbiologie, nu nog gevestigd in het historische lab aan de Hesselink van Suchtelenweg in Wageningen. 'Als assistent-beheerder regel ik de financiën en zorg voor de inkoop van laboratoriummateriaal.' Na een laborantencursus en enkele korte dienstverbanden elders begon Slotboom in 1979 als practicumondersteunend medewerker bij de toenmalige Landbouwhogeschool. Het organiseren beviel hem zo goed dat hij zich terugtrok uit het lab en toelegde op de financiën. 'Nu zorg ik ervoor dat de hele leerstoelgroep goed draait. Uit een psychologische test bij mijn

vorige werkgever Akzo kwam toch al naar voren dat ik minder geschikt was voor laboratoriumonderzoek. Maar wel voor regelen en organiseren.' Met de voorgestelde verhuizing naar de Dreijen gaat Slotboom er in ruimte op achteruit. 'Ik heb nu als één van de weinigen op de leerstoelgroep een grote kamer voor mezelf.' Hij heeft alleen gezelschap van voorraden petrischaaltjes, labhandschoenen en ander materiaal. Straks zal Slotboom een kamer gaan delen met de secretaresse, maar dat is maar van korte duur. 'Over twee jaar mag ik met de VUT. Hoewel ik nog steeds met veel plezier naar mijn werk ga, kijk ik er ook wel naar uit.' / Laurien Holtjer

foto Guy Ackermans

M.I.

Wageningen grijpt al tien jaar mis bij de verdeling van de hoogste Nederlandse onderzoeksprijs, de Spinozapremie van NWO. Daar moet verandering in komen, staat in het nieuwe vierjarenplan van de raad van bestuur. De komende vier jaar moet tenminste één Wageninger schitteren bij NWO. Tips?

WIE VERDIENT DE SPINOZAPRIJS?

door KORNÉ VERSLUIS

‘Zelf maak ik geen kans, ik werk het grootste deel van de tijd in Duitsland’

Prof. Maarten Koornneef, lid van de selectiecommissie voor de Spinozaprijs

‘Ik mag natuurlijk niet uit de school klapen over kandidaten. Ik kan wel zeggen dat het er in de commissie erg correct aan toegaat. De afspraak is dat vriendjespolitiek vermeden wordt. Ik houd daarom mijn mond als er een Wageningse kandidaat wordt besproken. Anderen doen dat bij hún universiteit ook. Wij kijken onder meer naar publicaties in Nature en Science en het aantal citaties. Verder zijn er afspraken over de verdeling over de vakgebieden, zodat er een zekere spreiding is over bèta-, gamma- en alfawetenschappen. Wageningen en Maastricht zijn de enige

universiteiten die nog geen Spinoza hebben gekregen. Eén factor is misschien dat sommige Wageningers werken op een klein vakgebied. Het is altijd appels met peren vergelijken. Als je erg goed bent in een klein vakgebied is het moeilijk om vast te stellen of je ook kan meten met mensen in een competitiever wetenschapsgebied. Maar er zijn aan de andere kant voldoende algemeen biologen bij wie de vergelijking met de rest van Nederland wel mogelijk is. Ik kan geen speciale reden bedenken waarom Wageningen tot nu toe buiten de prijzen is gevallen. Nee, zelf maak ik geen kans. Ik werk het grootste deel van de tijd in Duitsland, dan kom je niet meer in aanmerking.’

‘Zo uit de losse pols zou ik zeggen dat Ton Bisseling onze beste troef is’

Ir. Wouter Gerritsma, citatiespecialist bibliotheek

‘Op basis van de citaties zou je zeggen dat Martijn Katan onze beste kandidaat was, maar die is net vertrokken. Verder staan Peter Holmann en Harry Kuiper van het Rikilt hoog in de citatielijstjes. Ton Bisseling? Cajo ter Braak. Nee, te methodologisch. Zo uit de losse pols zou ik zeggen dat Bisseling onze beste troef is. Het is eigenlijk vreemd dat Wageningen nog niet in de prijzen is gevallen. Ik heb toevallig vorige week een artikel op mijn weblog gezet waaruit blijkt dat Wageningen in Nederland op de tweede plaats

staat als het gaat om *highly cited* wetenschappers. Je bent *highly cited* als je tot de half procent meest geciteerde wetenschappers op een vakgebied hoort. Alleen Leiden heeft er eentje meer. Utrecht heeft er net zo veel als Wageningen. Dus het kan er niet aan liggen dat onze wetenschappers het zo slecht doen. Oh ja, vergeet ook Scheffer niet. Die gaat erg hard de laatste tijd.’

Zie het weblog van Gerritsma voor informatie over citaties: www.wowter.nl

‘Het bestuur kan er niet veel aan doen, dat moet juist een beetje uit de buurt blijven’

Prof. Ton Bisseling, hoogleraar Moleculaire biologie

‘Ik weet dat Pierre de Wit en Maarten Koornneef ooit zijn voorgedragen. Pierre is heel goed, maar er zijn nog betere in de wereld. Maarten Koornneef wordt zeer gewaardeerd door collega's omdat hij aan de wieg heeft gestaan van arabidopsis. Maar misschien was hij iets te faciliterend en hebben anderen de echte doorbraken bereikt. Vorig jaar heeft Ben Scheres de prijs gekregen, een oud-promovendus van mij die nu in Utrecht werkt. Ik weet dat hij hem ook één keer niet heeft gekregen. Toen vond de commissie dat hij onvoldoende publicaties had. Maar toen hij vier Nature- en Science-publicaties per jaar had, konden ze niet meer om hem heen. Dat spettert eraf, hè. En zulke kandidaten hebben wij nog niet gehad.

Ik vind dat we het over het algemeen niet goed doen bij NWO. Ik weet niet wat de raad van bestuur kan doen om dat te veranderen. Ik denk dat het vooral een zaak is van goede hoogleraren. Die moeten tijdig de echte excellente onderzoekers zien, en die de tijd geven zich te ontwikkelen. Scheres heeft bijvoorbeeld in Utrecht vijf jaar de tijd gekregen om aan de slag te gaan. Die vrijheid is voor echte toppers heel belangrijk. Ik heb zelf ook het geluk gehad dat Ab van Kammen mij de ruimte heeft gegeven. Hij hield me vrij van administratieve taken en deed erg zijn best om telkens nieuw geld voor me te vinden. Ik denk dat je zo op de lange termijn de toppers kweekt. Dus ik denk niet dat de raad van bestuur veel kan betekenen. Die moeten juist een beetje uit de buurt blijven.’

‘Marcel Dicke of Martin Scheffer schieten mij als eersten te binnen’

Prof. Just Vlak, directeur onderzoeksschool PE&RC

‘Poeh, je overvalt me. Ik zit net een college voor te bereiden. Maar zo even uit de losse pols wil ik er wel wat over zeggen. Het lijkt mij een gezonde ambitie van de raad van bestuur. Mijn inschatting is dat wij het misschien wat moeilijker hebben bij NWO omdat toepassingsgericht onderzoek daar niet zo makkelijk scoort. Wij hebben bijvoorbeeld uitstekend voedingsonderzoek, maar dat valt niet zo snel in de prijzen bij NWO. Net als ons ecologisch onderzoek. Maar goed, het zou toch een keer moeten lukken de komende jaren. Marcel Dicke of Martin Scheffer schieten mij als eersten te binnen. Die doen al jaren uitstekend onderzoek. We moeten misschien ook wat meer in-

vesteren in het overlegcircuit bij NWO. Dat is belangrijk. Je kunt niet verwachten dat je met een goede kandidaat altijd in de prijzen valt. Je ziet dat ook bij Nobelprijzen. Dit jaar ging de prijs naar de Amerikanen Craig Mello en Andrew Fire, terwijl de Engelsman David Baulcombe hem ook had moeten krijgen. Amerikanen steken elkaar eerder omhoog dan Europeanen en vallen daardoor vaker in de prijzen. Ik vind lobbyen niet het goede woord, dat klinkt zo bedriegerig, maar we moeten wel zorgen dat zichtbaar is wie wij in huis hebben.’

POST V.O. REDACTIE

POST is de brievenrubriek van Resource, bestemd voor reacties van lezers. Brieven kunnen worden gericht aan resource@cereales.nl of aan Resource, rubriek Post, Postbus 357, 6700 AJ Wageningen.

VERLEIDING

Vorige week publiceerde *Plos Medicine* een interessante studie naar beïnvloeding van onderzoeksresultaten door financiers. De kans dat voedingsonderzoek een gunstige uitslag heeft voor de industrie is volgens de onderzoekers vier tot acht keer groter als de studie niet wordt betaald uit belastinggeld maar door de voedingsindustrie. De onderzoekers bekeken 206 artikelen, en vonden geen enkel artikel dat een vervelende conclusie trok voor de geldschiet. Betekent dit dat de voedingsonderzoekers corrupt zijn? Nee. Waarschijnlijk zorgen subtielere mechanismen voor deze uitkomst. Onderzoekers zijn kritischer als de resultaten van de studie niet in overeenstemming zijn met de uitgangshypothese die ze samen met de opdrachtgever hebben opgesteld. En zonder de resultaten onder de mat te vegen, kunnen ze die toch zo presenteren dat de opdrachtgever

die zo gul was om het promotietraject te betalen, niet in een kwaad daglicht komt te staan. In Wageningen laaide die discussie onlangs op door het rapport 'Wie betaalt bepaalt?' van een denktank van het ministerie van LNV. De hoofdconclusie was dat de richtlijnen in Wageningen aangescherpt dienden te worden om beïnvloeding te voorkomen. De wetenschappelijke adviesraad van Wageningen UR reageerde met een nota waarin stond dat er geen aanwijzingen waren dat er in Wageningen onoorbare beïnvloeding is. De raad kwam tot die conclusie na een ronde langs het hogere management, met de vraag of die gevallen van fraude kende. De resultaten van het Amerikaanse onderzoek laten echter zien dat die methode niet volstaat. Dat er geen gevallen van fraude bekend zijn, wil immers niet zeggen dat er geen beïnvloeding is. Subtiële

beïnvloeding zal er zeker zijn, en die vraagt om subtieler onderzoek. Het zou bijvoorbeeld verhelderend zijn als in kaart wordt gebracht welk deel van het onderzoek van Wageningen UR betaald wordt door externe geldschietters met belangen. Een duik in de kasten met contracten kan zicht geven op de vraag hoe vaak afspraken zijn gemaakt over de manier en het tijdstip van publiceren. En wellicht is er, naar analogie van het onderzoek in *Plos Medicine*, een steekproef te verzinnen waarin Wageningse publicaties tegen het licht worden gehouden. Bijna alle onderzoekers handelen te goeder trouw. Maar het is goed om oog te hebben voor de verleidingen waaraan ze blootstaan. Zeker in Wageningen, waar een groot deel van het onderzoek gedaan wordt voor of samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties. / **Korné Versluis**

'De universiteit wil de vruchten plukken van oud-studenten maar er niets voor doen'

AMBASSADEUR VOOR WAGENINGEN

Anderhalve maand geleden kreeg ik een e-mail van de universiteit met daarin de mededeling dat ik volgens de administratie geen student meer was aan Wageningen Universiteit. Nu klopt dit, want ik ben afgestudeerd. Ik was echter erg verbaasd over de manier waarop (pas) afgestudeerden direct uit het WUR-netwerk worden verwijderd.

Bij mijn buluitreiking kreeg ik een speldje om te dragen als 'ambassadeur' van Wageningen Universiteit. Dat ik het maar met trots mocht dragen. Verder werd ik er tijdens mijn afstuderen nogmaals op gewezen dat ik mijn contacten met Wageningen moest behouden. Wageningen Universiteit wil kunnen bouwen op een actief alumninetwerk.

Ik denk dat het gebruik van een WUR-mailaccount een positieve bedrage levert aan het promoten van Wageningen Universiteit (mensen gebruiken het meer dan een speldje). Er is dan ook geen duidelijkere manier om de Wageningse trots uit te dragen dan door als afgestudeerde nog enige tijd gebruik te maken van het WUR-netwerk. Niet alleen voor de oud-student zelf, maar ook voor Wageningen UR. E-mail is hét middel om contact te houden als vakgroep of universiteit met oud-studenten.

Op mijn vraag aan de universiteit of het in ieder geval mogelijk is, desnoods tegen betaling, om alle mail die naar mijn studentenaccount wordt gestuurd nog een jaar lang automatisch door te sturen, kreeg ik het antwoord dat dat niet mogelijk is. Ik moest maar zo snel mogelijk mijn mailaccount op *out of office* zetten, want vanaf 1 februari wordt het account definitief opgeheven.

Tevens werd als antwoord op mijn vraag hoe de universiteit haar alumninetwerk wil behouden het antwoord gestuurd dat ik mijn actuele adres en e-mailgegevens naar het alumninetwerk moest sturen. En wat zag ik tot mijn verbazing toen ik laatst bij mijn ouders kwam? Het Wageningse alumniblad was naar mijn ouderlijk huis gestuurd, hoewel ik daar helemaal niet om gevraagd heb. Blijkbaar wil de universiteit wel de vruchten plukken van oud-studenten, maar er liever niets voor doen!

Op deze manier ben ik absoluut niet trots op mijn universiteit, en ik ben dan ook van harte bereid mijn speldje weer terug te geven.

Jeroen Schuphof

HR

Henk van Ruitenbeek

DE HOOG

DE SCHANDPAAL

Het afgelopen jaar zijn er weer enkele universitaire fraudeurs betrapt. Het ging niet om een hooggeleerde die nooit een letter aan de artikelen van zijn medewerkers bijdraagt, maar er toch op staat dat hij altijd als medeauteur wordt genoemd. Het ging ook niet over de declarandus die een koffiebonnetje van een Arabisch vijfsterrenhotel indiende als de hotelrekening. En over de bestraffing van de plagiaatpleger hebben we nooit meer iets gehoord. Het was allemaal veel erger, want onze fraudeurs zijn studenten die hun docent

om de tuin wilden leiden. Wat ze precies hebben uitgespookt is niet bekend, maar wel werd via e-mail aan velen de naam en toenaam van de bedriegertjes doorgegeven.

Uiteraard moeten oplichters streng worden toegesproken en worden bestraft. Maar het is ronduit een universiteit onwaardig om aan Jan en alleman te vertellen wie de boeven zijn. Het is de wonderbaarlijke terugkeer van de middeleeuwen. Daarnaast ging het in ieder geval over één buitenlandse student. Kennelijk weten

onze bestraffers niet – net als de ambtenaren van Verdonk – dat niet alle landen plezierig met hun terugkerende onderdanen omgaan. Het is niet denkbeeldig dat de fraudeur bij terugkeer nogmaals wordt bestraft, omdat bijvoorbeeld de naam van het land is besmeurd.

Daarom is het noodzakelijk dat uiterste terughoudendheid wordt betracht met het noemen van namen. Een stevige straf is prima, maar de schandpaal, de ketelmuziek en de mestkar zijn in Wageningen niet op hun plaats. / **Kees de Hoog**

‘The future of insect protein will depend on consumers’

AWARD FOR SKATER

Speed skater Mark Ooijevaar has been named Wageningen Sportsman of the Year 2006. He was not present to receive the trophy and medal at the award ceremony on Monday 15 January, as he was on his way to Turin, Italy for the Winteruniversiade, the student winter games. Ooijevaar, who is studying Forestry and Nature Management at Wageningen University, beat the athletes Ate van de Burgt of WAV Tartlétos and the young javelin thrower Rolf de Jong of Pallas '67. The Wageningen skater was Dutch student champion all-round speed skating and came seventh in the 10,000 metres during the Dutch long-distance championships last year, bettering his personal records. ‘And he does it all by himself,’ added Robert Kamper, member of the board of his skating club STW. / **YdH**

WHAT’S ON IN WAGENINGEN

Thursday 18 January
20.00 / KSV International hosts Erasmus Student Network drink.
20.30 / Old Boy, Korean film with Dutch subtitles at Movie-W. Also showing on Sunday 21 Jan.
22.00 / Jupiler Launch Party at KSV Franciscus.
23.00 / When the Funk Hits the Fan at Unitas.

Friday 19 January
20.30 / Requiem, German film with Dutch subtitles at Movie-W. Also 20, 23, 24 Jan.
21.30 / Pre-blues Reunion Night: local blues heroes kick off the annual blues festival, in Jojo’s, Loburg, Meijer, ’t Poorthys and Stedia.

Saturday 20 January
21.30 / Start of Blues pub crawl in 21 cafés in Wageningen town centre. See www.blueskroegentocht.nl
22.00 / Urban Pop at Unitas, live performance by ROOOM, Rulers Of Our Own Mind.

Thursday 25 January
20.15 / Ballet of the State Opera of Tatarstan performs The Nutcracker in the Junushoff.
23.00 / Sunny numbers and cold cocktails at the Beach Party in Unitas. Come in a bikini or swimming trunks if you want to get in for free.

Friday 26 January
20.30 / Ygdrassil play folk music in Theater ’t Hemeltje, in De Wilde Wereld

MEAT SUBSTITUTES FROM INSECT CELLS

Meat substitute products made from insect cells grown in bioreactors. PhD researcher Marjoleine Verkerk reckons we’ll seen them in the shops in twenty years: ‘I think consumers are more likely to find these products acceptable than whole insects as food.’

The driving force behind the growing interest among nutritionists in insect proteins is the scarcity on the meat market. Demand for meat in emerging economies such as India and China is rising, and this is leading to pressure on the market. There is not enough farmland to produce meat for all consumers. Sooner or later meat is going to become very expensive.

‘Insects are a solution,’ says Verkerk. ‘To get one kilogram of beef you need an investment of ten kilograms of feed. A kilogram of high-quality insect protein

requires only three kilograms of feed. If you grow insect cells in a bioreactor, the economics are probably even more attractive.’

At the Food and Bioprocess Engineering Group, Verkerk is doing experiments with insect cells that are already used for the production of industrial proteins. One of the cell lines that she works with is derived from silkworm larvae. ‘I’m looking at the nutritional value of insect cells and ways of improving this,’ explains Verkerk. ‘Insects in general have a high nutritional value, but the amino-acid composition can be improved. It would be good to increase the amount of lysine.’

In addition to using classical techniques to improve the amino acid composition of insect cells, such as finding an optimal mix of acidity, temperature and medium, Verkerk is also considering using baculovi-

ruses to introduce new genes into the cells.

The insect research is not being financed by the food industry. ‘My work is still too innovative for the private sector,’ says the Verkerk. ‘But things might change. We’ve notice that it’s becoming a trend to use insects in dishes in smart restaurants, and more and more recipes with insects are finding their way into cookery books.’

Verkerk is not only a technologist but also a consumer scientist. She is working together with Professor Hans van Trijp of the Marketing and Consumer Behaviour Group. ‘In the end, the future of insect protein will depend on consumers,’ she says. ‘That’s why I’m also studying consumer perceptions of insect cells.’

Verkerk’s first publication will appear soon in Biotechnology Advances. / **WK**

PECUNIA NON OLET

You are unlikely to pick up an infection from handling money, Wageningen researchers reported this week. / photo GA

Money is clean, concluded Wageningen microbiologists after making a round of market stalls and shops. They found most bacteria on the money at the cheese-seller’s, but if you bear in mind that millions of bacteria live on your hands anyway, and a lettuce leaf is home to at least ten million microbes, a eurocent is almost sterile.

The researchers examined 270 coins and 120 banknotes, and found that numbers

of bacteria on coins varied between 10 and 1000. The numbers on banknotes varied between 250 and 25,000. There are more living organisms on banknotes because coins are too smooth for bacteria to be able to stick to them.

That they found the most bacteria on money in the cheese shop does not surprise the man behind the research, Rijkelt Beumer. One gram of cheese contains a billion bacteria. In addition to

doing a number count, Beumer also looked for dangerous bacteria on the money. The results were reassuring; they found no salmonella. They did find gut bacteria here and there, but in such small numbers that Beumer could not make a reliable count.

The reassuring message was world news in the Netherlands this week. The research was reported in nearly all Dutch newspapers. / **KV**

SNAPPED

WHO?
Nalawade Nilesch from India, doing a master's in Animal Sciences and Aquaculture. He and two fellow students are working at a computer on Tuesday morning in the Zodiac library.

DOING WHAT?
'We're working on a role play about investments in aquaculture. We have to

set up an agricultural business on an island. It has to be finished by Friday.'

LIKE GROUP WORK?
'Yes, it's nice. Group work teaches you more about research and the skills you need in practice. I like to work in mixed groups, with Dutch and other international students, like we're doing here.' / YdH

DUTCH 'CUISINE' IN THE UNIVERSITY CANTEEN

A couple come into the Leeuwenborch canteen at lunchtime, armed with shopping bags. They sit down and start to unpack, spreading the table with baguettes, foie gras, pre-packed salads, apples and French cheese. Benoit and his girlfriend Ann-Sophie are working on their thesis in France, and are just visiting Wageningen to meet with their supervisors. When asked why they have brought all this food from their home country they reply: 'The food in the canteen is too expensive, and not that good for what it costs.'

Many international students, especially in their first months, find it difficult to adjust to the food provided by the different canteens in Wageningen. Some students try to solve the problem by eating at home during the lunch break and others like to bring their own food. But what's their opinion of the canteen food?

Maria, a Costa Rican girl, thinks the canteen fare is not very balanced. 'The food is too expensive and not very healthy. In my opinion, most of it is too starchy and greasy. I would really prefer to eat more chicken, but they only offer soup, sandwiches and hot snacks, most of which are fried. But of course this is a matter of culture; Dutch people only eat a light meal at lunch time.'

'I like the canteen, and the food they offer,' comments Peter, a Dutch student in the canteen, as a discussion arises among international students about the quality and the value for money of the food on their trays. 'It's tasty and enough for me at lunch time. I don't want a lot to eat, because I bring my own sandwiches with me.'

The group at the table includes nutrition students, and it strikes them as odd that

Students at the Biotechnion get hot Chinese food in containers, brought daily by moped at midday, a popular alternative to the university canteen food. / photo MW

the WUR, a world leader when it comes to research on nutrition, offers such unhealthy food to their researchers and students. 'It's not the fault of the catering service: they only offer what they are asked for,' says Ann-Sophie the self-catering French girl. Benoit counters: 'But in a university where many researchers are trying to improve food and steer consumer behaviour in a more healthy direction, the kind of meals they provide seems a little bit strange.'

'In Costa Rica, lunch is the main meal of the day, so it is difficult to compare with

what's on offer here,' Maria explains. 'But the canteen at my old university offers more variety and better quality. You can have a healthy meal that includes rice or potatoes, meat like beef, chicken, pork or fish, vegetables, salad and dessert.'

In France, a country famous for its 'cuisine', the university that Benoit and Ann-Sophie attend offers meals comparable to what you'd get in a restaurant, they say. 'We eat a hot meal at lunch time and for dinner, so the canteen has real meals. You can choose between

lots of starters, main dishes with a wide choice of vegetables, and desserts.'

This variety can only be provided because the government subsidises the food in both countries. You can get a full student meal in France and in Costa Rica together with a drink for 3.50 euros. But on the other hand, the students reflect, in neither country do they have the opportunity to laugh as new international students grimace after their first bite into a 'disgusting' croquette without mustard to disguise its blandness. / Henrik Schmale

STUDENTS PREDICT MARKET TRENDS IN PET INDUSTRY

Students of Animal Management at Van Hall Larenstein Leeuwarden have been commissioned by the trade magazine Pets International to make a study of worldwide marketing trends in the domestic pets sector.

The fourth-year students doing Companion Animal Management will be looking at pet food, accessories, trade in live animals and pet care. Their predictions will be presented in 2008 at the Global Pets Forum that will take place in Lyon or Madrid.

'It's standard market research, but on a worldwide scale, which is unheard of in

this sector,' said Marnix Rietberg, lecturer in Animal Management. He knows the founder of Pets International, Reinder Sterenberg, from the conference circuit and says the collaboration is a great opportunity. 'This enables Companion Animal Management to broaden its study possibilities without it costing us a thing. The thesis assignments are financed by Pets International.'

Pets International magazine has 150 people working in different countries, told Rietberg. 'The Global Forum organised by Pets International will be attended by the two hundred most important producers in the pet food branch.' / WB

WAVE OF BURGLARIES

Thieves have been active recently in student houses in the centre of Wageningen. Equipment and jewellery have been taken from houses in the Riemsdijkstraat, Walstraat and Rouwenhofstraat. The culprits have not been found yet, according to police spokesman Paul Koetsier.

In a student house in the Riemsdijkstraat, four rooms were broken into and flat-screens, mp3 players and a camera were stolen. The thieves entered by breaking open a window above a door. In the Walstraat it is believed that the burglars made use of a key to enter, according to the police. They made off with a number of items including a suitcase of clothing, and camera and cosmetics.

Students living in a student house in the Rouwenhofstraat had left the garden door open. The thieves went through six rooms, and took laptops and jewellery. An occupant of one of the student houses in the Hoogstraat reported an attempted break-in. He caught the intruders before they managed to get in, and they ran off.

The police do not exclude the possibility that more burglaries have taken place than have been reported. To prevent further break-ins the police advise students to check their locks and window fastenings, to be careful about who they give keys to, and to buy a small safe or lockable box for small valuables such as jewellery. / TH

De *Rafflesia*, een bizarre wortel-, stengel- en bladloze plant uit de regenwouden van Sumatra en Borneo, heeft de grootste bloemen ter wereld. Amerikaanse biologen hebben dankzij DNA-analyses ontdekt dat deze grote stinkers – ze verspreiden de geur van rottend vlees – van heel gewone komaf zijn. Ze behoren tot de wolfsmelkfamilie, net als de bekende kerstster, de rubberboom en de wonderboom. Elke familie heeft zo z'n excentriekeling.

De onbekende plaaggeest *Trichomonas vaginalis* houdt zich het liefst op in de schede. De seksueel overdraagbare eencellige heeft nog niet de reputatie van chlamydia en gonorroe, maar verzorgt jaarlijks toch bij zo'n 170 miljoen mensen jeuk en – dankzij de productie van waterstofgas – schuimende afscheiding. Onderzoekers hebben nu zijn DNA in kaart gebracht en daardoor viel hem een eer te beurt waar menig wetenschapper van watertandt: hij schittert op de omslag van Science.

DE ANDERE SEKSE

Mannen zeggen altijd dat ze vrouwen niet begrijpen. Maar ze doen er ook geen moeite voor. Ik, als vrouw, begrijp mannen ook niet, maar ben wel constant bezig met empirisch en theoretisch onderzoek naar hoe mannen in elkaar steken. Het empirische deel bestaat met name uit het ondervragen van mijn mannelijke vrienden over kruiskrabben en met het andere geslacht in contact komen. Het theoretische deel bestaat voornamelijk uit het lezen van boeken geschreven door mannen. Natuurlijk niet zomaar elke man, maar de man die niet bang is zijn gevoel te laten spreken. Zo las ik een boek wat werd aangeduid als het mannelijk antwoord op Bridget Jones. De schrijver was single en rond de 30 en het boek was grappig, leuk en vol herkenbare situaties. Ik kon me zelfs identificeren met de hoofdpersoon. Hij gaf – in tegenstelling tot een groot deel van de mannelijke bevolking – toe dat hij bindingsangst had en seksueel gefrustreerd was. En in plaats van zich druk te maken om overgewicht maakte hij zich zorgen over zijn wijkende haargrens. Het was fijn om deze man te begrijpen, maar ik snapte ook dat hij niet representatief was voor de gehele mannelijke populatie. Want zijn alle mannen werkelijk zo gevoelig en doordacht? Zal iedere man bekennen dat vrouwen inderdaad zekerder zijn dan mannen? Welke echte man zou toegeven dat hij bindingsangst heeft? Daar zijn ze toch veel te arrogant voor? Mijn theoretisch onderzoek heeft het geheel eigenlijk ingewikkelder gemaakt. Maar tegelijkertijd vind ik dat ook fijn. Wat heb ik er aan als ik mannen ga begrijpen? Dan is de lol er al gauw vanaf. Toch is het leuk om overhaaste conclusies te trekken en te generaliseren. Het doel van mijn onderzoek is dan ook om het zo lang mogelijk te laten duren. / **Mina Etemad**

‘TUSSENJAAR VOOR ZWAKKE SCHOLIER’

Scholieren die kennis tekortkomen moeten desnoods een jaar worden bijgespijkerd voor ze aan het hbo beginnen. Dat zei HBO-raadvoorzitter Doekle Terpstra deze week. De bestuurder is bezorgd over het kennis-tekort waarmee eerstejaars zich bij een hogeschool melden. Afgelopen jaar werden eerstejaars pabo-studenten getest. Van hen slaagde slechts de helft voor de rekentoets en krap eenderde voor een taaltoets. Dit jaar gaan de Nederlandse hogescholen een breed onderzoek doen naar het kennisniveau van alle eerstejaars. / **HOP**

GEROERBAKTE KIP MET PEULTJES EN TAUGÉ

Eenmaal de schijf van vijf van het ouderlijke huis voorbij, ontwikkelen veel studenten op kamers al rap slechtere eetgewoonten. Even een afhaalpizzaatje of een prefab bakje voer uit de supermarkt, en klaar ben je. Eten moet vooral snel, makkelijk en goedkoop. In Leeuwarden ontdekken studenten dat het desondanks ook lekker en gezond kan.

‘Wie ontbijt er elke morgen?’ Tien armen gaan de lucht in. ‘Wie haalt de drie maaltijden per dag?’ Bijna iedereen. ‘En wie van jullie eet wel eens vis?’ Een paar, als vissticks ook meetellen. Niet echt, vindt kookinstructeur Gerard Voskuilen, maar al met al kunnen de eetgewoonten van de cursisten er mee door. Zestien Leeuwarder studenten deden dinsdag 16 januari mee aan de workshop Gezond koken in Hotel Wyswert van de Christelijke Hogeschool (CHL). Onder leiding van een professionele kok en geassisteerd door drie studenten Hospitality Management van CHL leerden zij hoe je in twintig minuten een smakelijke maaltijd op tafel zet met verse ingrediënten die je voor nog geen vijf euro bij de Aldi kunt kopen. De avond is een initiatief van Studenten-sport Leeuwarden. ‘Veel studenten sporten omdat zij zichzelf te dik vinden’, zegt Mark Kaspersma van de laatstgenoemde organisatie. ‘Dat komt vaak omdat ze onregelmatig leven, en dat zet door in hun

Zestien Leeuwarder studenten deden dinsdag mee aan de workshop Gezond koken in hotel Wyswert. / foto Sybille Kroon

eetpatroon.’ Hij bedacht de workshop en vond in De Friesland Zorgverzekeraar een sponsor. Kim, tweedejaars Milieukunde aan Van Hall Larenstein, kookt eigenlijk al bewust. ‘Meestal gewoon aardappelen, groente en vlees, net als thuis.’ Maar ze is benieuwd wat er op de cursus onder gezond wordt verstaan. En vriend Anton laat altijd de boel aanbranden, misschien dat hij er wat van opsteekt. Studente Diermanagement Janine doet thuis veel met rijst, want dat is lekker snel klaar. Samen met haar studiegenoten

Sarinah en Jos roerbakt ze kip met peultjes, doperwtjes en taugé. Het is eens wat anders, want meestal eten de meiden pannenkoeken met elkaar. Deze eerste groep studenten behoort eigenlijk niet tot de doelgroep die Gezond koken het hardste nodig heeft, concludeert Kaspersma, maar er volgen nog meer workshops. ‘En ik ben van plan een speciale kookavond te organiseren voor studenten met bestuurfuncties. Als er een groep beroerd eet zijn zij het wel, die hebben nooit tijd.’ / **WB**

OOIJEVAAR IS SPORTMAN VAN HET JAAR

Schaatser Mark Ooijevaar is **Wagenings Sportman van het Jaar 2006** geworden. Hij ontbrak bij de uitreiking van de wisselbeker en bijbehorende medaille op maandag 15 januari, omdat hij onderweg was naar Turijn voor de Winteruniversiade, de winterspelen voor studenten.

Ooijevaar, student Bos- en natuurbeheer aan Wageningen Universiteit, kreeg de voorkeur boven de atleten Ate van de Burgt, 1500-meter loper van WAV Tartlétos, en de jonge speerwerper Rolf de Jong van Pallas '67. De Wageningse schaatser werd vorig jaar Nederlands studentenkampioen allround, en zevende op de tien kilometer bij de Nederlandse afstandskampioenschappen. Daarnaast verbeterde hij persoonlijke records. ‘Terwijl hij alles op zijn eentje doet’, aldus Robert Kamper, bestuurslid van zijn schaatsclub STW. Hij nam de honneurs waar en hield tijdens de prijsuitreiking de telefoon vast zodat Ooijevaar mee kon luisteren. Na de bekendmaking nam Geert van Rumund de telefoon over. ‘Je spreekt met de burgemeester. Ik wil je van harte feliciteren.’ Ooijevaar was vorig jaar ook genomineerd, maar toen kreeg Argoroeier Peter

De burgemeester maakt de sportman van het jaar bekend, met staand in het midden atleet Ate van de Burgt en op het scherm schaatser Mark Ooijevaar die meeluistert via de telefoon. / foto GA

Vos, die inmiddels Wageningen heeft verlaten, de voorkeur. Ook Ate van de Burgt, promovendus bij Plant Research International, kreeg zijn tweede nominatie. Maar de eerste keer was acht jaar geleden toen hij nog Bioprocestechnologie aan Wageningen Universiteit studeerde. De afgelo-

pen jaren worstelde hij met blessures en de ziekte van Pfeiffer. Dit jaar sloot hij echter af als tweede op de Nederlandse seizoensranglijst voor de 1500 meter, en hij liep goed op de korte cross. Zondag 7 januari kwalificeerde hij zich voor de EK Indoor, begin maart in Birmingham. / **YdH**

Een Groningse student godsdienst-wetenschappen had vorige week een bijzondere ervaring. Zijn racefiets werd gejat terwijl hij een vrouw te hulp schoot die door een auto was geschept. De student schreef het verhaal op zijn blog. Het bericht werd opgepikt door RTV-Noord en kreeg een bijzonder vervolg. De student werd gebeld door een ‘timide man’: ‘Sorry dat ik je stoer. Ik heb hier nog een racefiets staan. Die wil ik graag aan jou geven.’

Een spinoff-bedrijfje van de Erasmusuniversiteit Rotterdam heeft een oplossing bedacht voor mensen die last krijgen van nek-, schouder-, arm- en handklachten bij het gebruik van een computermuis: de hippus of het computerpaard. Bij de hippus zit de hand ‘comfortabel in het zadel en duim en pink steunen op de zijkanten, als de benen van een ruiter in de stijgbeugels’. De paardmuis heeft wel een vervelend staartje: hij kost maar liefst 250 euro, exclusief BTW.

Een paar maanden geleden maakte het bestuur van de Twentse universiteit nog het verheugende nieuws bekend dat de Faculty Club voortaan gewoon de Boerderij zou heten. Dat deed ons in Wageningen deugd. In zijn nieuwjaars-toespraak – nota bene in de Boerderij zelf - liet voorzitter Anne Flierman echter weten dat dit besluit is teruggedraaid: Faculty Club bekt ‘internationaler en ambitieuzer’. Misschien zitten we hier nog niet zo slecht met De Wereld als clubgebouw.

VEEL STUDENTEN NAAR KLAAGMUUR LARENSTEIN

Bij de Larensteinklaagmuur, een half jaar geleden opgezet door studenten uit de medezeggenschapsraad (MR) in Velp, melden zich steeds meer studenten. Via klaagmuurlarenstein@hotmail.com beklagen ze zich over cijferadministratie, werkomstandigheden en faciliteiten.

MR-lid Lennart in 't Veld uit Velp heeft het er maar druk mee. Nu zijn collega in Wageningen op stage is, is hij in zijn eentje verantwoordelijk voor de afhandeling van de binnengekomen klachten. En de klagmuur krijgt er steeds meer. ‘In het begin kwam er af en toe wat binnen, maar nu soms wel vijf per week’, vertelt Lennart. De klachten gaan vaak over docenten die te laat zijn met cijfers of ze niet invoeren in het digitale systeem, waardoor studenten ze niet kunnen raadplegen. Ook werkomstandigheden zijn een terugkerend thema. ‘Deze week klaagde iemand dat het in de computerlokalen altijd bloedheet is en in de kantine juist ijskoud’, zegt Lennart. ‘Ook zijn er veel klachten over

computersoftware. Dat er te weinig computers zijn waar zowel GIS als Illustrator op staat, of dat studenten met een oude programmaversie moeten werken.’ Vaak gaat het om gebrek aan communicatie, aldus Lennart. ‘Op intranet staan nog de oude mailadressen van docenten, en niet hun nieuwe WUR-adres. En studenten hebben vaak problemen met het password van hun WUR-account. Als je dat wilt veranderen moet je voor je gebruikersnaam ineens WUR\ zetten. Dat moet je maar net weten.’ Wat hij doet is eigenlijk geen taak voor de MR, vindt Lennart. ‘Eigenlijk hoort vijftig procent van de vragen thuis bij het vraagpunt hier op school. Maar met sommige problemen kunnen studenten nergens heen. Bovendien weten we zo goed wat er speelt.’ Toch heeft hij wel het idee dat hij zaken voor elkaar krijgt die andere studenten niet lukken. ‘Ik heb inmiddels vaste contactpersonen en ik word serieus genomen’, zegt Lennart. / **KM**

LEKKER MENSEN KIJKEN IN HET DONKER

Achttien films en documentaires vertoonde filmhuis Movie W in Wageningen tijdens het Movie Weekend van vrijdag 12 tot en met zondag 14 januari. Nanja Bakker, student Bos- en natuurbeheer, bezocht er tien.

De eerste avond werd het meteen al laat. ‘Ik was om drie uur thuis. De film was uitgelopen’, vertelt Nanja. Na een korte nacht en een dag repeteren voor een voorstelling waarin ze harp speelt, was ze om half acht weer in de lezingenzaal van Movie W in LA 13. ‘Omdat ik laat was zat ik achteraan op een tafel. Ik werd een beetje stijf maar zag de ondertitels wel beter en kreeg geen stijve nek.’ Ze miste het rode pluche van de filmzaal niet. ‘Het past wel bij docu’s om op houten stoelen te zitten. Bovendien val je minder gauw in slaap. Ik ben bang dat dit bij de laatste film gaat gebeuren. En vrijdagavond heb ik ook wel mensen zien slapen.’ Ook zaterdagavond werd het drie uur. Koffie en cola hielpen haar door de avond. Ook de hapjes waren fijn: bladerdeegflapjes, salades van couscous en pasta, soep, taart, koeken en broodjes. Ansa Wasim, net afgestudeerd biologie van Wageningen Universiteit, was één van de vrijwilligers die uren in de keuken had gestaan. ‘Maar ik heb ook al twee films gezien en er een-tje gedraaid.’ Ansa is sinds haar eerste studiejaar actief bij Movie W. ‘Het is heel vrijblijvend. Je kunt meer dan een keer per week of maar een keer per maand wat doen.’ De liefde voor documentaires en films is

bij Nanja gegroeid toen ze een tijdje geen tv-aansluiting had. Tijdens het weekend koos ze vooral documentaires. Die vindt ze eigenlijk leuker dan films. ‘Ik hou van mensen observeren en van reizen, maar dat is vrij duur. Een film is echter dan een boek, en in een bioscoop kun je lekker in het donker naar mensen en hun levens kijken. En van muziekdocumentaires krijg ik zin om zelf te spelen.’ Het mooiste vond ze het verhaal over Alan Lomax, een man die de wereld over reisde op zoek naar volksliedjes. ‘De makers lieten prachtig zien wat die muziek deed met mensen.’ Na tien films en documentaires had Nanja er zondagavond nog niet genoeg van. ‘Woensdag ga ik nog naar een film die ik gemist heb.’ / **YdH**

HET ECHTE WERK

PRATEN OVER DE WADDEN

Om haar bètakennis over natuurbeheer aan te vullen wilde Lenneke Knoop, recent afgestudeerd in Tropisch landgebruik, een onderzoek doen op het gebied van communicatie. De discussie over het boren naar olie in de Wadden bood de mogelijkheid om deze wens te vervullen.

‘Wel of niet boren onder de Waddenzee is een langlopende discussie zonder einde. Ik onderzocht hoe verschillende partijen de feiten gebruiken om hun standpunt te verdedigen. Daarvoor interviewde ik allerlei mensen, onder wie Tweede Kamerlid Diederik Samson. We hadden afgesproken op zijn kantoor in Den Haag. Voordat ik het gebouw binnen mocht, werd ik volledig gescreend door de beveiliging. Diederik Samson staat bekend om zijn grote weerstand tegen boren in het waddengebied. Hij uit zich ook openlijk negatief over de partijen die voorstander zijn. Ik vond hem erg grappig. Het ging veel informeler dan ik had verwacht. Dat was niet het geval bij het Nederlandse Aardolie Maatschappij. Daar interviewde ik een pittige tante die heel tactisch kon vertellen. Met haar taalgebruik zorgde ze ervoor dat de verantwoordelijkheid voor schade aan het gebied niet bij hen zou komen te liggen. Ik merkte gaandeweg het onderzoek dat de partijen op verschillende niveaus met

elkaar discussiëren. De voorstanders van boren naar olie gebruiken feiten als verdediging. Ze halen onderzoek aan waaruit naar voren is gekomen dat de bodem van de Waddenzee toch wel daalt en dat boren dan ook niet meer uitmaakt. Maar de tegenstanders, zoals de Waddenvereniging, leunen op natuurwaarden. Zij gebruiken geen feiten, maar houden vast aan de hoge natuurwaarde. Daar mag niemand aanzitten, vinden zij. Natuurwaarden en feiten staan zo tegenover elkaar en zijn moeilijk met elkaar te vergelijken. Zelf denk ik dat de partijen die met feiten aankomen een voordeel hebben, omdat de feiten aan hun kant staan. Zij kunnen makkelijker in termen van problemen en oplossingen praten, terwijl dat bij een discussie over natuurwaarden veel moeilijker is. Het was erg leuk om een heel ander soort onderzoek te doen dan de kwantitatieve onderzoeken met statistische gegevens. Omdat ik de Wadden eigenlijk helemaal niet kende, ben ik een weekje rond gaan fietsen op verschillende eilanden. Dat was een leuke bijkomstigheid van dit onderzoek. Het was een soort vakantie. Op Ameland heb ik een rondleiding gekregen en mocht ik door gebieden lopen waar je anders nooit zou komen. Ik vond het bijzonder om mensen zo enthousiast over hun vak te horen praten.’ / **Laurien Holtjer**

De 27-jarige Ilse Van Havere is afgelopen week tijdens de Flanders Expo uitgeroepen tot ‘Schoonste Boerin van Vlaanderen’. Ze heeft tien andere kandidaten verslagen bij praktische proeven als een tractorrace, boerengolf en geblinddoekt kazen herkennen. Bovendien beschikt ze over de ‘grootste portie naturel en het meeste gezond boerinnenverstand’. De voormalige studente biotechniek is blond en ziet de slateelt als haar roeping. Ze heeft al een vriend.

Terwijl we in Nederland genoeg moeten nemen met de tv-komedie ‘t Schaep met de vijf poten is in een klein Colombiaans dorpje een kalf met zes poten – en twee staarten – het onderwerp van gesprek aan de lokale tapkasten. Volgens een internationaal persbureau spreken de inwoners van het dorpje behalve over biologische oorzaken ook over ‘het werk van God’.

PRIKBORD

prikbord@cereales.nl

VOOR JE MOOISTE FOTO, JE EERSTE VERHAAL, JE EIGEN CARTOON

Studentenvereniging Quercus in Velp heeft sinds donderdag 11 januari een nieuw bestuur, schrijft Willem Paulus, die zich nu voorzitter mag noemen. Op de foto linksboven staat hij samen met de oude voorzitter (links). De bestuursbullen werden overgedragen aan de nieuwe bestuursleden, waarna zij met bierpullen in de hand poseerden voor het verenigingsgebouw. En natuurlijk was er ook feest in de sociëteit.

WEG MET DE KERSTKILO'S

Dagblad De Telegraaf kwantificeerde deze week wat iedereen eigenlijk stiekem al wist: Nederland is massaal aangekomen tijdens de kerstdagen. De zakken speculaas, schalen kerstkransjes en kuddes gebraden wild die er doorheengingen, zorgden ervoor dat de populatie in totaal tien miljoen kilo zwaarder werd. Hoewel de meesten er ongeveer een kilo bij kregen, wist 4,5 procent van de Nederlanders in een paar weken tijd meer dan drie kilo te winnen. Deze kerstkilo's zorgen deze eerste weken van het jaar voor topdrukte op universitair sportcentrum De Bongerd in Wageningen. 's Avonds is het dringen rond de fitnessstoestellen en de meeste cursussen zitten vol. 'Je ziet het elk jaar weer', zegt Ellen van Kalsbeek, fitnessdocent op de Bongerd. 'Het is een soort golfbeweging. Die duurt een maand of anderhalf en dan neemt de drukte weer af.' De medewerkers en studenten van Wageningen UR vormen geen uitzon-

dering op de rest van Nederland. Ook zij dragen de sporen van feestelijke schranspartijen. 'Ik had hier van de week iemand die vier kilo was aangekomen tijdens de kerst. Dat is knap, hoor.' Ellen merkt dat voornamelijk medewerkers fors wat pondjes erbij hebben gekregen. Voor hen is december een drukke periode van borrels en bijeenkomsten. Daardoor laten ze vaak de broodnodige training schieten. Studenten moeten ook oppassen. Hoewel het per lichaam het sterk wisselt, is de studietijd over het algemeen de periode waarin zich de eerste tekenen van lichamelijk verval openbaren. Ellens tip om van de kilo's af te komen: pomp ijzer en kweek spiermassa. Dus niet alleen een beetje rennen om de conditie te verbeteren. Want hoe meer spiermassa je hebt, des te meer energie verbruikt het lichaam en des te sneller slinken de vetrollen. / Teun Hofmeijer

